

ANNIE BESANT - KARMA

KARMA

ANNIE BESANT

teozofija v sloveniji

Annie Besant

KARMA

Naslov izvirnika: Karma

Izvirnik izdal: The Theosophical Publishing House, 1895

Druga elektronska izdaja

Prevod, prelom in izdal: Anton Rozman

Leto izdaje: Ljubljana, 2022

Slika na naslovnici: Nicholas Roerich - Compassion - © Nicholas Roerich Museum

Publikacija je brezplačna

Avtorske pravice: © Teozofija v Sloveniji 2022

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

COBISS.SI-ID: 102089475

ISBN: 978-961-6561-22-8 (PDF)

KARMA

ANNIE BESANT

teozofija v sloveniji

Vsebina	Stran
<i>Predgovor</i>	5
<i>Uvod</i>	6
<i>Nespremenljivost zakona</i>	8
<i>Ravni narave</i>	10
<i>Porajanje miselnih-oblik</i>	13
<i>Delovanje miselnih-oblik</i>	17
<i>Podrobnosti delovanja Karme</i>	21
<i>Delovanje Karme</i>	28
<i>Soočanje s karmičnimi rezultati</i>	37
<i>Gradnja prihodnosti</i>	45
<i>Oblikovanje Karme</i>	48
<i>Prenehanje delovanja Karme</i>	50
<i>Kolektivna Karma</i>	55
<i>Zaključek</i>	60
	64

Predgovor

Ob tem, ko pošiljamo v svet to drobno knjižico, je potrebno povedati nekaj besed. To je četrti v nizu Priročnikov, zasnovanih zato, da bi se odzvali na javno povpraševanje po preprosti predstavitvi teozofskih učenj. Nekateri so se pritoževali, da je naša literatura za običajnega bralca težko umljiva, preveč tehnična in predraga, zato upamo, da bo ta niz Priročnikov uspel ljudem priskrbeti to, kar dejansko potrebujejo. Teozofija ni samo za učene; je za vse. Morda bo med tistimi, ki bodo v teh drobnih knjižicah pridobili svoj prvi bežen vpogled v teozofska učenja, nekaj takih, ki jih bodo ti Priročniki vodili v globlje prodiranje v njih filozofijo, znanost ter religijo in da se bodo težje umljivih problemov lotili z vnemo študenta in gorečnostjo novinca. Ti Priročniki niso napisani za vztrajne študente, ki se ne ustrašijo začetnih težav; napisani so za zaposlene moške in ženske v vsakdanjem svetu, ki si želijo razjasniti nekatere od velikih resnic, ki omogočajo lažje prenašanje življenja in lažje soočanje s smrtjo. Ker so jih napisali služabniki Mojstrov, ki so Starejši Bratje naše rase, nimajo drugega cilja kot služiti našim soljudem.

Uvod

“Vsaka človekova razvita misel preide v notranji svet in postane, ko se združi, lahko bi rekli zlije, z nekim elementalom - to je, z eno izmed pol-inteligentnih sil v kraljestvih - neka dejavna entiteta. Ta preživi kot dejavna inteligenca - bitje, ki ga je zaplodil um - daljše ali krajše obdobje, odvisno od izvorne silovitosti možganskega delovanja, ki jo je proizvedlo. Tako se neka dobra misel ohrani kot dejavna, koristna moč, neka zlobna pa kot zlohoten demon. In tako človek nenehno naseljuje svoj tok v prostoru s svojim lastnim svetom, napolnjenim z otroci svojih fantazij, želja, spodbud in strasti; tok, na katerega se odziva vsak čutni ali živčni ustroj, ki pride z njim v stik, sorazmerno z njegovo dinamično jakostjo. Budisti ga imenujejo “skandha”, Hindujci pa “karma”. Adept razvija te oblike zavestno; drugi ljudje jih proizvajajo ne-zavedno” (A. P. Sinnett, *The Occult World*, str. 89-90.).

Bolj slikovitega prikaza o bistvu narave karme, kot ga najdemo v teh besedah, ki so vzete iz enega od zgodnjih pisem Mojstra K.H., ne najdemo nikjer drugje. Če bomo dobro razumeli te besede, z vsemi njihovimi implikacijami, bo zmeda, ki obdaja ta predmet, v večjem delu izginila, in dojeli bomo glavno načelo, ki je osnova karmičnega delovanja. Zato jih bomo sprejeli

za tiste, ki kažejo na najboljšo smer študija, ki ga bomo začeli z obravnavo ustvarjalnih moči v človeku. Vse, kar potrebujemo za uvod, je jasno pojmovanje o nespremenljivosti zakona in o velikih ravneh v naravi.

Nespremenljivost zakona

Splošno znana resnica je, da živimo v kraljestvu zakona, da smo obkroženi z zakoni, ki jih ne moremo prelomiti. A ko to dejstvo spoznamo na pravi in življenjski način in ko postane enako vidno dejstvo v mentalnem in moralnem svetu kot v fizičnem, nas lahko prevzame določen občutek neobgljenosti, ker čutimo prijem neke mogočne moči, ki se nas je polastila in nas vrtinči tja, kamor želi. Dejansko je ravno nasprotno, kajti silna moč nas, potem ko jo razumemo, ubogljivo nosi tja, kamor želimo mi: vse sile v naravi je mogoče uporabiti sorazmerno z našim poznavanjem njihove narave - "Naravo osvojimo s poslušnostjo" - in njene energije, katerim se ne moremo upreti, se nam pokorijo takoj, ko z znanjem delujemo skupaj z njimi in ne proti njim. Iz njenih brezmejnih shramb lahko izberemo sile, ki bodo *in momentum* služile našim namenom, in v smeri, ki jo bomo izbrali. In njihova dejanska nespremenljivost postane porok za naš uspeh.

Od nespremenljivosti zakona je odvisna varnost znanstvenega poizkusa ter vsa moč načrtovanja rezultata in predvidevanja prihodnosti. Kemik je lahko prepričan, da se bo narava vedno odzvala na enak način, če bo pri postavljanju svojih vprašanj natančen. Odmik v svojih rezultatih dojema kot spremembo v svojem postopku in ne kot spremembo v naravi. Tako je v celot-

nem človekovemu delovanju. Bolj, ko temelji na znanju, bolj gotova je njegova napoved. Vse “nesreče” so le posledica nevednosti in jih dolgujemo delovanju zakona, katerega prisotnost smo spregledali ali pa je nismo zaznali. Tudi v mentalnih in moralnih svetovih, kot v fizičnem, je mogoče rezultate napovedati, načrtovati in preračunati. Narava nas nikoli ne izda. Izda nas le naša lastna slepota. V vseh svetovih pomeni večje znanje tudi večjo moč in vse-znanje in vse-moč sta eno.

Da bi moral biti zakon enako nespremenljiv v mentalnih in moralnih svetovih kot je v fizičnem, je pričakovano, če je vesolje izliv EDINEGA, in če je to, kar imenujemo zakon, le izraz božanske narave. Ker obstaja eno Življenje, iz katerega izvira vse, potem obstaja tudi en zakon, ki vse podpira; svetovi počivajo na tej skali božanske narave kot na varnem, nespremenljivem temelju.

Ravni narave

Za študij delovanj karme v smeri, ki jo je predlagal Mojster, si moramo pridobiti jasno pojmovanje o treh nižjih ravneh ali področjih vesolja in o *principih* (Glej *Priročnik 1.*), ki so z njimi povezani. Dani nazivi nam kažejo na stanja zavesti, ki delujejo na njih. Zato nam bo diagram, ki nam predstavlja ravni in z njimi povezane principe in nosilce, s katerimi jih lahko obišče zavestna entiteta, precej pomagal. V praktičnem okultizmu se študent uči obiskovati te ravni in s svojimi lastnimi raziskovanji preoblikovati teorijo v znanje.

Najnižji nosilec, gosto telo, služi zavesti za njeno delo na fizični ravni, pri čemer je zavest omejena z zmožnostmi možganov. Izraz fino telo pokriva raznovrstna astralna telesa, ki so ustrezno primerna za raznovrstne pogoje zelo zapletenega področja, ki je nakazano z imenom psihična raven. Na devachanski ravni obstajata dva, dobro določena nivoja, nivo oblik in brezoblični nivo. Na nižjem zavest uporablja umetno telo, mayavi rupa, vendar pa se zdi izraz telo uma primeren, ker kaže na to, da materija, iz katere je sestavljeno, pripada ravni manasa. Na brezobličnem je potrebno uporabiti kavzalno telo. O buddhični ravni pa nima smisla govoriti.

Materija na teh ravneh ni ista. Na splošno rečeno je materija vsake ravni gostejša kot tista ravni nad njo. To je v skladu z analogijo v naravi, saj prehaja evolucija v svojem sestopnem toku iz redkejših v gostejše, iz bolj finih v bolj grobe plasti. Nadalje, te ravni so nastanjene s širnimi hierarhijami bitij, ki se pnejo od vzvišenih Inteligenc duhovne ravni do najnižjih pol-zavestnih elementalov fizičnega sveta. Na vsaki ravni sta duh in materija združena v vsakem delcu - vsak delec vsebuje materijo kot svoje telo in duh kot svoje življenje - in vsem neodvisnim kopičenjem delcev, vsem ločenim oblikam vsake vrste, vsakega tipa, vdihnejo dušo ta živa bitja, katerih stopnja se razlikuje glede na stopnjo oblike. Ne obstaja nobena oblika, ki ne bi imela tako vdihnjene duše, pri čemer je vplivajoča entiteta lahko najbolj vzvišena Inteligenca, najnižji elemental, ali pa katerakoli izmed brezštevilnih množic, ki so razvrščene med tema dvema. Entitete, ki jih bomo obravnavali sedaj, so v glavnem tiste s psihične ravni, kajti te dajejo človeku njegovo telo želja (kama rupa) - njegovo telo čutenja, kot ga pogosto imenujemo. Vgrajene so v njegovo astralno matrico in oživljajo njegove astralne čute. One so, če uporabimo tehnično ime, elementalne oblike (rupa devatas) živalskega sveta, posredniki sprememb, ki pretvarjajo vibracije v občutke.

ATMA

Sushupta		Buddhi	Nosilec Duhovno telo
Devachanska		Manas	Nosilec Telo uma Kavzalno telo
Psihična ali astralna	Višja psihična Nižja psihična	Kama-Manas Kama	Nosilec Subtilno telo
Fizična		Linga Sharira Sthula Sharira	Nosilec Eterični dvojnik Gosto telo

Najbolj izrazita značilnost kamičnih elementalov je občutek, moč, ne le, da se odzivajo na vibracije, ampak da jih tudi čutijo. Psihična raven je polna teh entitet, raznovrstnih stopenj zavesti, ki sprejemajo raznovrstne vplive in jih povezujejo v občutke. Vsako bitje, ki poseduje telo, v katerega so vgrajeni ti elementi, je sposobno čutiti, in človek čuti preko takšnega telesa. Človek ni zavesten v delcih ali celo v celicah svojega telesa. Te imajo svojo lastno zavest, s katero izvajajo različne procese njegovega vegetativnega življenja. In človek, katerega telo oblikujejo, ne deli z njimi to zavest, ne pomaga ali ovira zavestno njihovega izbiranja, presnavljanja, izločanja, izgradnje in ne more v nobenem trenutku vzpostaviti takšnega odnosa med svojo in zavestjo celice v svojem srcu, da bi lahko natančno rekel, kaj dela. Njegova zavest običajno deluje na psihični ravni; in celo na višjih psihičnih področjih, kjer deluje um, je um prepleten s kamo, tako da na tej astralni ravni ne deluje čisti um.

Astralna raven je polna elementalov, ki so podobni tistim, ki vstopajo v človekovo telo želja in ki tudi oblikujejo preprostejše telo-želja nižje živali. Preko tega oddelka svoje narave človek prihaja v neposredne odnose s temi elementi in z njimi oblikuje vezi do vseh predmetov okoli sebe, ki so lahko zanj privlačni ali odbijajoči. S svojo voljo, s čustvi in željami vpliva na ta brezštevilna bitja, ki se občutljivo odzivajo na vsak drget čutenja, ki ga človek pošilja navzven, v vse smeri. Njegovo lastno telo želja deluje kot aparat; in tako kot povezuje vibracije, ki prihajajo od zunaj, v čutenja, tako tudi ločuje čutenja, ki se pa pojavijo v njem, v vibracije.

Porajanje miselnih-oblik

Sedaj lahko že veliko bolj jasno razumemo Mojstrove besede. Um, ki deluje v svojem lastnem področju, v fini materiji višje psihične ravni, poraja podobe, miselne-oblike. Domišljijo so zelo ustrezno poimenovali ustvarjalna sposobnost uma. To je res dobesedno tako, čeprav se mnogi, ki uporabljajo to frazo, tega ne zavedajo. Ta sposobnost ustvarjanja podob je značilna moč uma, in beseda je le okoren poskus, ki naj bi predstavil mentalno sliko.

Neka ideja, mentalna podoba, je zapletena stvar, za katere opis je morda potreben cel stavek. V njej je opisan tako izrazit dogodek, da ga beseda, ki ga poimenuje, le nepopolno predstavi kot celoto. Če rečemo "trikotnik", potem ta beseda prikličje v poslušalčev um sliko, za katero bi potrebovali dolg opis, če bi jo želeli prevesti v besede. Mi najbolje razmišljamo v simbolih in nato naše simbole marljivo in nepopolno povzamemo z besedami. V področjih, kjer um govori umu, je izražanje popolno, daleč nad čemerkoli, kar nam lahko predstavijo besede. Celo v miselnem-prenosu omejene vrste niso besede tiste, ki jih pošiljamo, ampak ideje. Govorec vstavi v besede takšen del svojih mentalnih slik kot to zmore, in te besede prikličjejo v poslušalčev um slike, ki ustrezajo tistim v umu govorca. Um obravnava slike, podobe, ne besede. In polovica nesporazumov in napačnih nerazu-

mevanj nastane zaradi tega, ker ljudje povežejo različne podobe z istimi besedami ali pa uporabljajo različne besede za iste podobe.

Miselna-oblika je torej mentalna podoba, ki jo je ustvaril - ali oblikoval - um iz fine materije psihične ravni, v kateri, kot smo povedali zgoraj, deluje. Ta oblika, ki je sestavljena iz hitro vibrirajočih atomov materije tega področja, zasnuje okoli sebe vibracije. Te vibracije bodo porodile občutke zvoka in barve v vsaki entiteti, ki je prilagojena za njih prevajanje. In ko miselna-oblika preide navzven ali se potopi navzdol - karkoli že izberemo, da izrazimo ta prenos - v bolj gosto materijo nižjih psihičnih področij, te vibracije vibrirajo v vseh smereh kot potapljajoča se barva in priključijo k miselni-obliki elementale, ki pripadajo tej barvi.

Vsi elementi, kot tudi vse stvari v vesolju, pripadajo enemu ali drugemu od sedmih glavnih žarkov, sedmih prvotnih Sinov Luči. Bela luč vre iz Tretjega Logosa, manifestiranega Božanskega Uma, v sedem žarkov, "Sedem Duhov pred Tronom", in vsak od teh žarkov ima svojih sedem podžarkov in tako naprej v naslednje pod-delitve. Zato med neskončnimi delitvami, ki tvorijo vesolje, obstajajo elementi, ki pripadajo raznovrstnim pod-oddelkom, ki komunicirajo v jeziku barv, ki temelji na barvi, kateri pripadajo. Zaradi tega je bilo resnično znanje o zvokih, barvah in številih - število je osnova tako za zvok kot barvo - vedno skrbno varovano, kajti volja govori elementalom s tem znanjem, znanje pa daje moč nadzora.

Mojster K.H. zelo jasno govori o tem jeziku barv. On pravi: "Na kakšen način se boste usposobili za razumevanje, dejansko poveljevanje, tem pol-inteligentnim silam, katerih sredstva za komuniciranje z nami niso govorjene besede, ampak zvoki in barve, v povezavi z njih vibracijami? Ker so zvok, svetloba in barva glavni dejavniki v oblikovanju stopenj teh inteligenc, ta bitja, o katerih resničnem obstoju nimate nobene predstave, niti vam ni dovoljeno v njih verjeti - ateisti in kristjani, materialisti in spiritualisti, vsi ti prinašajo svoje spoštljive argumente proti takšnemu verovanju - znanost negira vztrajneje od kateregakoli od teh in jih poniža v vraževerje" (*Occult World*, str. 100.).

Študentje preteklosti se lahko spomnijo na temačna namigovanja, ki so se vedno znova pripisovala jeziku barv; spomnijo se lahko dejstva, da so bili v starem Egiptu sveti rokopisi napisani v barvah in da so se napake pri prepisovanju kaznovale s smrtjo. Toda ne smem se izgubljeni v to očarljivo stranpot. Obravnavajmo le dejstvo, da elementale nagovarjamo z barvami in da so jim besede barv razumljive tako kot ljudem govorjene.

Odtенок potapljaajoče se barve je odvisen od narave in vzgiba, ki navdihuje ustvarjalca miselne-oblike. Če je vzgib v svojem značaju čist, ljubeč in koristen, bo ustvarjena barva priklicala k miselni-obliki elemental, ki bo prevzel značilnosti, ki jih je v obliko vtisnil vzgib in deloval v smeri, ki je bila zasnovana. Ta elemental vstopi v miselno-obliko, odigra v njej vlogo duše, s čemer nastane v astralnem svetu neodvisna entiteta, entiteta koristnega značaja. Če pa je po drugi strani vzgib v svojem značaju nečist, maščevalen in zlohoden bo ustvarjena barva priklicala k miselni-obliki elemental, ki bo enako prevzel značilnosti, ki jih je v obliko vtisnil vzgib in deloval v smeri, ki je bila zasnovana. Tudi v tem primeru vstopi elemental v miselno-obliko in prevzame vlogo Duše ter s tem ustvari v astralnem svetu neodvisno entiteto, entiteto zlohotnega značaja. Na primer, neka jezna misel bo povzročila blisk rdeče barve; miselna-oblika bo vibrirala na način, ki ustvarja rdečo barvo. Ta blisk rdeče barve je poziv elementalom, ki se poženejo v smeri poziva in eden od njih vstopi v miselno-obliko, ki mu omogoča neko neodvisno dejavnost uničevalnega, razgrajevalnega tipa. Ljudje nenehno povsem nezavedno govorijo v tem jeziku-barv in tako privabljajo v svojo okolico roje elementalov, ki se nastanijo v teh, tako priskrbljenih, raznovrstnih miselnih-oblikah. To je način, na katerega ljudje nenehno naseljujejo svoj tok v prostor s svojim lastnim svetom, napolnjenim z otroci svojih fantazij, želja in strasti. Angeli in demoni, ki smo jih ustvarili sami, se gnetejo okoli nas in povzročajo dobro in slabo drugim, povzročajo dobro in slabo nam samim - prava karmična množica.

Jasnovidci lahko vidijo nenehno spreminjajoče se barvne bliske v auri, ki obkroža vsako osebo: vsaka misel, vsako čutenje se tako prenese v astralni

svet, ki je viden za astralni vid. Osebe, ki so bolj razvite kot običajni jasnovidci, lahko vidijo tudi miselne-oblike in učinke, ki jih ustvarijo bliski barve med hordami elementalov.

Delovanje miselnih-oblik

Življenjsko obdobje teh, z dušo vdihnutih miselnih-oblik je odvisno od začetne jakosti, od energije, ki jo jim je podaril njihov človeški ustvarjalec; in drugič, od hrane, katero jim, potem ko jih je ustvaril, s ponavljanjem misli, priskrbi on sam ali pa drugi. To ponavljanje misli lahko nenehno krepi njihovo življenje. Ustvarjena misel, ki postane predmet ponavljajoče se meditacije, doseže na psihični ravni veliko stabilnost oblike. Miselne-oblike podobnega značaja se medsebojno privlačijo in krepijo ena drugo in s tem ustvarjajo obliko z veliko energije in jakosti, ki je dejavna v tem astralnem svetu.

Miselne-oblike so povezane s svojimi ustvarjalci s tem, kar moramo - glede na to, da nimamo boljšega izraza - imenovati magnetni voz. Zaradi tega povratno delujejo nanj in ustvarjajo vtis, ki vodi do njihovega ponovnega ustvarjanja. Glede na zgoraj povedano, da se miselna-oblika krepi s ponavljanjem, se lahko zasnuje zelo določna navada mišljenja. Oblikuje se kalup, v katerega bo voljno stekla misel - ta bo sicer v pomoč, če bo zelo vzvišenega značaja, kot je na primer nek plemenit ideal, vendar pa je v večini primerov zavirajoča in ovira za mentalno rast.

Za trenutek se lahko ustavimo pri tem oblikovanju navade, saj nam v miniaturi in na zelo koristen način razkriva delovanje karme. Recimo, da bi lahko imeli pred sabo že pripravljen um, brez preteklih dejavnosti za seboj - stvar, ki je seveda nemogoča, vendar pa nam bo ta predpogoj pri-skrbel posebno značilnost, ki jo potrebujemo. Predstavljajmo si, da lahko tak um deluje popolnoma svobodno in spontano ter ustvarja miselno-obliko. To ponavlja toliko časa, dokler se ne ustvari navada mišljenja, do-ločna navada, tako da um nezavedno zdrsne v to mišljenje in da njegove energije tečejo vanjo brez kakršnegakoli zavestno izbranega delovanja volje.

Predvidevajmo nadalje, da pride um do obsojanja te navade mišljenja in jo obravnava kot coklo za svoj napredek. To, kar je posledica spontanega delo-vanja uma in ki lajša izliv mentalne energije, zaradi pripravljenega kanala, sedaj postane omejitiv. Njegova odprava je možna le z obnovo spontanega delovanja uma, usmerjenega v izčrpavanje in končno uničenje tega živega okova. Pred nami je majhen, idealen, hitro izpeljan karmični cikel: svobodni um ustvari navado, nato je prisiljen delovati znotraj te omejitve, vendar pa ohrani svobodo v okviru te omejitve in lahko deluje proti njej od znotraj, dokler se je ne znebi. Seveda, mi nismo nikoli začetno svobodni, ker prihajamo na svet obremenjeni z okovi našega lastnega preteklega delovanja. Vendar pa teče proces z ozirom na vsak ločen okov v zgoraj omenjenem krogu - um ga skuje, ga nosi, in ga med nošnjo lahko odpravi.

Miselne-oblike lahko njihovi ustvarjalci usmerjajo tudi proti drugim ose-bam, katerim lahko pomagajo ali pa škodujejo, v skladu z naravo duše, ki jim jo vdihnejo elementi. Tako ni poetična fantazija, da dobre želje, molitve in ljubeče misli pomagajo tistim, katerim so poslani. Oblikujejo namreč zaščitno množico entitet, ki obkrožajo ljubljene in ga varujejo pred zlobnimi vplivi in nevarnostjo.

Ne le, da človek ustvarja in pošilja v svet svoje lastne miselne-oblike, ampak služi tudi kot magnet za miselne-oblike drugih, ki jih pritegne proti sebi iz astralne ravni okoli sebe, in sicer takšnega razreda, kateremu pripadajo njegove lastne miselne-oblike. Tako lahko pritegne k sebi precejšnje okre-

pitve energije, ne glede na to ali so te sile, ki jih je pritegnil v svoje lastno bitje iz zunanjega sveta, dobre ali zle vrste. Če so človekove misli čiste in plemenite, bo pritegnil v svojo bližino množico koristnih entitet, tako da je marsikdaj začuden od kod moč za dosežek, ki se zdi - in resnično je - onstran njegovih zmožnosti. Na podoben način lahko človek, ki goji slabe in nizkotne misli, pritegne k sebi množico zlohotnih entitet in s to dodatno energijo povzroči zločine, za katere sam ugotavlja: "Nek hudič me je moral skušati!" In res so te demonske sile, ki jih je priklicalo njegovo lastno zlo, okrepile njegovo moč od zunaj. Elementali, ki vdihujejo dušo miselnim-oblikam, ne glede na to ali so dobri ali slabi, se povežejo z elementali v človekovemu telesu-želja in delujejo v njem, čeprav so prišli od zunaj. Vendar pa morajo v takem primeru najti entitete lastne vrste, s katerimi se bodo lahko povezali, sicer ne morejo izvajati nikakršne moči. Nadalje, elementali, ki so po svojem značaju nasprotni vrste kot je človekova miselna-oblika, pa so zavrtnjeni, saj dober človek odkloni od svojega dobrega ozračja, svoje aure, vse, kar je slabo in kruto. Ta ga obkroža kot zaščitna stena in preprečuje dostop zlu.

Obstaja še ena oblika delovanja elementalov, ki prinaša precej razširjene rezultate in je zato ne smemo izključiti iz tega začetnega pregleda sil, ki ustvarjajo karmo. Podobno kot za primere, ki smo jih pravkar obravnavali, velja tudi zanjo ugotovitev, da miselne-oblike naseljujejo tok, ki povratno vpliva na katerikoli čutni ali živčni ustroj, ki prihaja z njimi v stik, v sora-zmerju s svojo dinamično jakostjo. Do neke mere ta tok prizadene skoraj vsakega, čeprav je res, da je učinek večji ob večji občutljivosti ustroja.

Elementali težijo k tistim podobne vrste - se kopičijo v razrede in, v dolo-čenem smislu, tvorijo lastno čredo - tako človek, ki odpošlje miselno-obliko, ne ohrani le magnetno vez s to miselno-obliko, ampak se potopi tudi v druge miselne-oblike podobnega tipa, ki so se na astralni ravni združile v dobro ali zlo silo, utelešeno v neke vrste kolektivni entiteti. Temu zdru-ževanju podobnih miselnih-oblik dolgujemo pogosto močno zaznamovane značilnosti javnega mnenja družine, lokalne ali nacionalne skupnosti.

Oblikujejo namreč neke vrste astralno ozračje, skozi katerega človek opazuje stvari, ki obarva cilje, h katerim stremijo ljudje, in ki povratno deluje na telesa-želja oseb dotične skupine in v njih zasnuje odzivne vibracije.

Takšno družinsko, lokalno ali nacionalno karmično okolje, precej oblikuje posameznikovo delovanje in v veliki meri omejuje možnost, da bi izrazil sposobnosti, ki jih poseduje. Recimo, da mu je predstavljena ideja, ki jo lahko vidi le skozi ozračje, ki ga obkroža, s čemer jo obarva in s tem lahko resno izkrivi. Zaradi tega nastopijo daljnosežne karmične omejitve, ki jih moramo podrobneje obravnavati.

Vpliv teh združenih elementalov ni omejen na to, kar izvajajo na ljudi preko njihovih teles želja. Ko se ta kolektivna entiteta, kot jo imenujem, ustvari iz miselnih-oblik uničevalskega tipa, ti elementali, ki so jim vdihnili dušo, delujejo kot rušilna energija, ki je pogosto precej uničujoča tudi na fizični ravni. Kot vrtinec rušilnih energij so ploden vir za “nesreče”, naravne pretrse, nevihte, ciklone, orkane, potrese, poplave. Tudi te karmične rezultate bomo še obravnavali.

Ustvarjanje Karme

Ko smo tako spoznali odnos med človekom in elementalnim kraljestvom ter oblikovalne energije uma - resnično ustvarjalne energije, ki priključijo v bivanje opisane žive oblike - smo sposobni vsaj deloma razumeti ustvarjanje in delovanje karme skozi posamezno življenjsko obdobje. “Življenjsko obdobje” raje kot “življenje”, kajti življenje pomeni premalo, če ga v običajnem smislu te besede uporabljamo za posamezno inkarnacijo, in preveč, če ga uporabimo za celotno življenje, sestavljeno iz številnih stopenj v fizičnem telesu in iz številnih stopenj izven njega

Z življenjskim obdobjem mislim na majhen cikel človekovega obstoja, z njegovimi fizičnimi, astralnimi in devachanskimi izkušnjami, vključno z njegovim povratkom na prag fizičnega obstoja - štiri različne stopnje, skozi katere prehaja duša, ko zaokrožuje svoj cikel. Te stopnje vedno znova in znova prehodi med svojim potovanjem *večni romar* skozi naše sedanje človeštvo. In ne glede na to, kako zelo se lahko te izkušnje razlikujejo, tako po količini kot po kakovosti, bo to obdobje pri povprečnem človeškem bitju vključevalo te štiri stopnje in nobenih drugih.

Pomembno je, da spoznamo, da je bivanje izven fizičnega telesa veliko daljše kot bivanje v njem. Delovanje karmičnega zakona bomo le slabo razumeli, dokler ne preučimo dejavnosti duše v ne-fizičnih pogojih. Priključimo besede Mojstra, ki pripovedujejo o realnosti življenja izven telesa:

“Vedanti priznavajo dve vrsti zavestnega obstoja, zemeljsko in duhovno, pri čemer poudarjajo nedvomno dejanskost drugega. Zemeljsko življenje je le, zaradi svoje spremenljivosti in kratkosti, utvara naših čutov. Naše življenje v duhovnih področjih mora biti spoznano kot dejansko, saj tam živi naša neskončnost, nikoli spreminjajoči se, nesmrtni Jaz, Sutratma ... Zato je za nas posmrtno življenje edina realnost, zemeljsko, vključno z osebnostjo, pa samo dozdevno” (*Lucifer*, Oktober 1892, *Life and Death*.).

Med zemeljskim življenjem se dejavnost duše najbolj neposredno objavlja z ustvarjanjem že opisanih miselnih-oblik. Toda, da bomo lahko natančno sledili delovanju karme, moramo najprej analizirati izraz “miselna-oblika” in dodati nekaj premislekov, ki smo jih spustili v splošnem opisu. Duša, ki deluje kot um, ustvarja *mentalno podobo*, prvobitno “miselno-obliko” (glej poglavje: Porajanje miselnih-oblik). Izraz mentalna podoba naj tukaj predstavlja izključno to trenutno kreacijo uma, tako da je v celoti omejen na začetno stopnjo tega, o čemer na splošno govorimo kot o miselni-obliki.

Ta mentalna podoba ostane povezana s svojim ustvarjalcem kot del vsebine njegove zavesti: je živa, vibrirajoča oblika iz fine materije, *beseda*, misel, ki še ni izgovorjena, izoblikovana, ki še ni meso postala. Bralec naj za nekaj trenutkov osredotoči svoj um na to mentalno podobo in doseže o njej določno predstavo, ločeno od vseh drugih, ločeno od vseh rezultatov, ki naj bi jih proizvedla na drugih ravneh poleg svoje lastne. Mentalna podoba oblikuje, kot smo pravkar rekli, del vsebine zavesti svojega ustvarjalca, je del njegove neodtujljive lastnine. Ne more se ločiti od njega. Nosi jo s seboj med svojim zemeljskim življenjem, nosi jo s seboj skozi portal smrti. In če jo človek na svojem vzpenjajočem se popotovanju skozi ta področja, ponese v ozračje, ki je preredko, da bi ga prenesla, potem jo pusti za sabo, vgrajeno v gostejšo materijo, sabo pa ponese *mentalno matrico*, njeno izvorno obliko.

Ob svojem povratku v gostejše področje, se materija te ravni ponovno vgradi v mentalno matrico in tako se ponovno vzpostavi primerna gostejša oblika.

Ta mentalna podoba lahko ostane za dolga obdobja nekako speča, lahko pa se ponovno prebudi in oživi. Vsaka sveža spodbuda - ki jo sproži njen ustvarjalec, njen oplojevalec (kar bomo obravnavali v nadaljevanju), entitete istega tipa kot oplojevalec - poveča njeno življenjsko energijo in preoblikuje njeno obliko.

Mentalna podoba se, kot bomo videli, razvija v skladu z določenimi zakoni. Kopičenje teh mentalnih podob pa ustvari značaj. Zunanje odseva notranje. In tako kot se celice združujejo v telesna tkiva in se v tem procesu precej preoblikujejo, tako se tudi mentalne podobe združujejo v značilnosti uma in se pogosto precej preoblikujejo. Študij delovanja karme nam bo precej razsvetlil te spremembe. Pri ustvarjanju teh mentalnih podob z ustvarjalnimi močmi duše so lahko uporabljeni številni materiali. V dejavnost jih lahko spodbudi želja (kama) in jih nato oblikuje v skladu s spodbudo neke strasti ali apetita; lahko se samo-spodbudi k plemenitemu idealu in temu skladno oblikuje podobo; in lahko jo vodijo povsem intelektualna pojmovanja, po katerih oblikuje podobo.

A četudi je vzvišena ali nizka, intelektualna ali čutna, uslužna ali zlohotna, božanska ali živalska, je mentalna podoba človeka proizvod ustvarjalne duše, od katere je potem odvisna individualna karma. Brez te mentalne podobe ne more obstajati individualna karma, ki povezuje eno življenjsko obdobje z drugim: prisotna mora biti manasična lastnost, ki nudi trajno prvino, s katero se lahko poveže individualna karma. Odsotnost manasa v mineralnem, rastlinskem in živalskem kraljestvu je vzrok za odsotnost ustvarjanja individualne karme, ki se širi preko smrti do ponovnega rojstva.

Obravnavajmo sedaj prvobitno miselno-obliko in njen odnos z drugotno miselno-obliko, miselno-obliko, ki je čista in preprosta v povezavi z miselno-obliko, ki ji je bila vdihnjena duša, mentalno podobo v povezavi z *astro-*

mentalno podobo ali miselno-obliko na nižji astralni ravni. Kako se ta proizvede in kaj le-ta je? Če uporabimo zgoraj omenjen simbol, potem jo ustvari *beseda-misel*, ki postane *beseda-izgovorjena*. Duša izdihne misel in zvok ustvari obliko v astralni materiji. Tako kot se ideje objavijo v Univerzalnem Umu z izdihom, tako se z izdihom objavijo tudi mentalne podobe v človekovem umu in postanejo objavljeno vesolje svojega kreatorja. Tako on naseljuje svoj tok v prostor s svojim lastnim svetom.

Vibracije mentalne podobe nato zasnujejo podobne vibracije v gostejši astralni materiji, kar povzroči nastanek drugotne miselne-oblike, ki sem jo imenovala astro-mentalna podoba. Mentalna podoba ostane, kot smo že rekli, v zavesti svojega kreatorja, vendar pa njene vibracije, ki zapustijo to zavest, reproducirajo svojo obliko v gostejši materiji nižje astralne ravni. To je oblika, ki nudi posodo za del elementalne energije in jo s tem določa za čas dokler ta oblika obstaja, kajti manasična prvina v obliki daje dotik individualnosti temu, kar ji vdihuje dušo. (Kako čudoviti in razsvetljujoči so odnosi v Naravi!)

To je dejavna entiteta, o kateri govori Mojstrov opis. astro-mentalna podoba sega preko astralne ravni in ohranja s svojo porojevalko (glej poglavje: Porajanje miselnih-oblik in diagram na strani ..) magnetni voz, o katerem smo govorili, in povratno deluje nanjo, na mentalno podobo, vendar pa tudi na druge. Življenjsko obdobje astro-mentalne podobe je lahko kratko ali dolgo, odvisno od okoliščin, in njena razgradnja ne vpliva na trajnost njene porojevalke. Katerakoli sveža spodbuda, ki jo doseže slednjo, povzroči, da ta ponovno ustvari svoj astralni dvojnik, tako kot tudi vsaka ponovitev besede ustvari novo obliko.

Vibracije mentalne podobe ne preidejo le navzdol na astralno raven, ampak preidejo tudi navzgor, na duhovno raven. (Besedi navzgor in navzdol sta zelo zavajajoči, kajti ravni seveda prežemajo ena drugo.) In tako kot vibracije na nižji ravni ustvarijo bolj gosto obliko, tudi na višji ustvarijo precej bolj fino obliko - ali jo lahko imenujem oblika? za nas to ni oblika - na višji ravni, v *akaši*, snovi-sveta, ki se izliva iz samega LOGOSA. Akaša je shram-

ba za vse oblike, zakladnica, v katero se prelijejo - iz neskončnega izobilja Univerzalnega Uma - bogate zaloge vseh idej, ki se bodo pozneje utelesile v danem kozmosu. Vanjo vstopajo tudi vibracije iz kozmosa - vseh misli vseh inteligenc, vseh želja vseh kamičnih entitet, vseh dejanj, ki jih izvajajo vse oblike na vseh ravneh.

Vse te v njej ustvarjajo vtise, ki so za nas brezoblični, vendar pa so za vzvišene duhovne inteligence te oblikovane podobe vseh dogajanj, te *akašne podobe* - kakor jih bomo odslej imenovali - večne, in resnični *karmični zapisi*, knjiga Lipik, (*Tajni Nauk*, Vol., str. 157-159.) iz katere lahko bere vsak, ki ima "odprto oko Dangme" (*Ibid.*, Stih 1).

Z delovanjem izurjene pozornosti lahko odsev teh akašnih podob projiciramo na ekran astralne materije - kot sliko diapozitiva na ekran projektorja - s čemer lahko v vsej živi realnosti reproduciramo v vseh podrobnostih natančne dogodke iz preteklosti. Kajti v akašnih zapisih obstajajo, so enkrat za vselej vtisnjene, vse žive slike, tako da si lahko izurjen videc na astralni ravni kadarkoli predstavi katerokoli stran teh Zapisov. Če bo bralec pozorno sledil temu, četudi nepopolnemu opisu, si bo lahko izoblikoval neko ohlapno predstavo o Vzroku kot aspektu Karme.

V akaši se odslika mentalna podoba, ki jo ustvari duša in ki je od nje neločljiva. Astralna podoba, ki jo prav tako ustvarila duša, je dejavno, z dušo navdihnjeno bitje na astralni ravni, ki proizvaja številne učinke. Ti so skrbno povezani s to astralno podobo, tako da lahko preko njih in preko podobe izsledimo njih ustvarjalca. Vsaka taka nit - ki jo, kot pajek svojo mrežo, iz svoje lastne substance splete astralna podoba - je prepoznavna po svojem lastnem barvnem odtenku. In četudi so v nek učinek vtikane številne niti, pa lahko razločimo vsako od teh in ji sledimo do njenega izvirnega ustvarjalca, duše, ki je porodila mentalno podobo.

Na ta način lahko naša okorna, na zemljo vezana inteligenca v nesrečno neprimernem jeziku opiše stopnjo individualne odgovornosti, ki jo veliki Gospodje karme, upravitelji karmičnega zakona odkrijejo na mah. Odkri-

jemo lahko polno odgovornost duše za mentalno podobo, ki jo ustvari, in njeno delno, večjo ali manjšo, odgovornost za nadaljnje daljnosežne učinke, kajti vsak učinek povezuje vzročnost s še drugimi karmičnimi nitmi. S tem lahko spoznamo, zakaj ima vzgib tako odločilno vlogo pri delovanju karme in zakaj so posamezna dejanja relativno podrejena svoji ustvarjajoči energiji ter zakaj karma deluje na vsaki ravni v skladu s svojimi sestavnimi deli in tako z neprekinjenostjo svojih niti povezuje ravni.

Ko razsvetljuječa pojmovanja *religije modrosti* razlijejo svoj tok svetlobe preko sveta in razpršijo njegovo temačnost ter razkrijejo *absolutno pravičnost*, ki deluje v ozadju vseh navideznih nepravilnosti, neenakosti in nesreč v življenju, ali se lahko čudimo, da se morajo naša srca odpreti v neizrekljivi hvaležnosti do *velikih* - blagoslovljeni naj bodo! - ki ohranjajo *baklo resnice* v gosti temi in nas osvobajajo napetosti, ki nas je pripeljala do točke zloma, nemočnega trpljenja ob pogledu na zlo, ki se je zdelo nepopravljivo, brez upa, da obstaja pravičnost, obupa, da sploh obstaja ljubezen?

Vi niste vezani! Duša Stvari je sladka,
v Srcu Bitja je nebeški počitek;
močnejša od žalosti je volja:
naj Dobro preide v Boljše - Najboljše.

Takšen je Zakon, ki vodi do pravičnosti,
ki ga nihče ne more iztiriti ali zaustaviti,
njegovo srce je Ljubezen, in njegov konec
je Mir in sladka izpolnitev: Ubogaj!

Morda si lahko večjo jasnost pridobimo tako, da razporedimo trojne rezultate dejavnosti duše, ki snujejo karmo kot vzrok, bolj z ozirom na načelo kot pa na podrobnosti. Tako imamo v življenjskem obdobju:

	Ravni	Material	Rezultat
Človek ustvarja na	Duhovni	Akaša	Akašne podobe, ki ostajajo v zavesti kreatorja
	Psihični	Višji astral	Mentalne podobe, ki ostajajo v zavesti kreatorja
		Nižji astral	Astro-mentalne podobe, aktivne entitete na psihični ravni

Rezultati le-teh bodo težnje, sposobnosti, dejavnosti, priložnosti, okolje, itd., predvsem v prihodnjih življenjskih obdobjih in izpeljane v skladu z določenimi zakoni.

Podrobnosti delovanja Karme

Dušo v človeku, *Ego*, ustvarjalca karme, mora študent prepoznati kot rastočo entiteto, živi individuum, ki povečuje svojo modrost in mentalno rast na svoji evolucijski poti skozi eone, ter pri tem v mislih ohranjati temeljno istovetnost *višjega* in *nižjega manasa*.

Med njima razlikujemo le zaradi prikladnosti obravnave, vendar pa razlika med njima ni v njuni naravi, ampak v načinu delovanja: višji manas je manas, ki deluje na duhovni ravni v popolni zavesti o svoji preteklosti; nižji manas pa je manas, ki deluje na psihični ali astralni ravni, ovit v astralno materijo, ovit v Kamo, kjer so vse njegove dejavnosti prepletene in obarvane z naravo želje, zaradi česar je pretežno slep in v posesti le dela celotne manasične zavesti, pri čemer je ta del sestavljen - večinoma - iz omejenega izbora najbolj izstopajočih izkušenj v inkarnaciji, ki se trenutno odvija.

Zaradi praktičnih življenjskih potreb večina ljudi gleda na nižji manas kot na "jaz", ki je to, kar imenujemo *osebnostni ego*, glas zavesti, medlo in zmedeno obravnavan kot nad-naravni, kot glas Boga. Za večino je to edino objavljane višjega manasa na psihični ravni. Nanj kar ustrezno gledajo kot na avtoritativnega, ne glede na to, kako se motijo glede njegove narave. Študent mora spoznati, da je nižji manas eno z višjim, tako kot je žarek eno

s svojim soncem. Sonce - Manas stalno sije v nebesih duhovne ravni, žarek - manas pa prežema psihično raven. Zato bo, če bomo nanju gledali kot na dva, razen v primeru potrebe po razlikovanju njunega delovanja, nastala brezupna zmeda.

Ego je torej rastoča entiteta, stalno povečujoča se količina. Žarek, ki je poslan navzdol, je kot roka, potopljena v vodo, da bi zagrabila nek predmet, in nato potegnjena nazaj iz vode, s predmetom v svojem prijemu. Rast Ega je odvisna od vrednosti predmetov, zbranih v njegovi iztegnjeni roki. In vrednost vsega njegovega dela je omejena in pogojena z izkušnjami, ki jih je ta žarek zbral med svojim delovanjem na psihični ravni. To je tako kot v primeru delavca, ki gre zjutraj na polje, tam gara, v dežju in soncu, mrazu in vročini, in se zvečer vrne domov; a delavec je tudi lastnik, in vsi rezultati njegovega dela napolnijo njegove lastne kašče in obogatijo njegovo lastno shrambo.

Vsak osebni ego je torej dejansko del trajnega ali *individualnega Ega*, katerega predstavlja v nižjem svetu, in nujno bolj ali manj razvit, v skladu s stopnjo, ki jo je dosegel Ego kot celota ali *individuum*. Če to jasno razumemo, potem bo občutek nepravčnosti, ki naj bi je bil deležen osebni ego ob svojem zaporednem izčrpanju karmične dediščine - kar mladi študent teozofije pogosto občuti kot težavo - izginil, ker bo postalo jasno, da isti Ego, ki ustvarja karmo, le-to tudi požanje. Delavec, ki je seme posejal, tudi pobere žetev, čeprav je obleko, v kateri je delal kot sejalec, v času do žetve zamenjal. Egojeva astralna oblačila tudi razpadejo v času med setvijo in žetvijo; on žanje v novi obleki; vendar pa je vseeno "on" tisti, ki je sejal in ki bo žel. In če je posejal malo ali slabo izbrana semena, bo imel kot žanjec le slabo žetev.

Na zgodnjih stopnjah Egojeve rasti je njegov razvoj izjemno počasen, ker ga sem ter tja premetava želja, sledenje privlačnostim na fizični ravni. Mentalne podobe, ki jih ustvari, so predvsem čutne narave, zato so tudi astro-mentalne podobe nasilne in prej kratkotrajne kot pa močne in daljnosežne. Skladna z manasičnimi prvini, ki vstopajo v sestavo mentalne

podobe, je tudi trajnost astro-mentalne. Stabilna, podprta misel oblikuje jasno zasnovane mentalne podobe in ustrezno močne in trajne astro-mentalne podobe. Zato v življenju obstaja določen namen, jasno prepoznaven ideal, h kateremu se človek nenehno zateka in v njem nenehno biva. Takšna mentalna podoba postane prevladujoč vpliv v mentalnem življenju in v veliki meri usmerja energije duše.

Preučimo sedaj ustvarjanje karme z mentalno podobo. Med svojim življenjem človek oblikuje brezštevne mentalne podobe; nekatere so močne in jasne, ker se nenehno krepijo s ponavljajočimi se mentalnimi spodbudami; druge so slabotne in medle, zgolj zasnovane in nato nekako pozabljene s strani uma. Ob smrti duša poseduje tisoče teh mentalnih podob, ki se razlikujejo tako po značaju kot tudi po moči in določnosti. Nekatere so duhovna stremljenja, hrepenenja po služenju, tipanje za znanjem, zaobljube višjemu življenju. Nekatere so čisto intelektualne, čisti dragulji mišljenja, posode rezultatov globokega študija. Nekatere so čustvene in čutne, dihajo ljubezen, sočutje, nežnost, predanost, jezo, ambicijo, ponos, pohlep. Nekatere so telesni apetiti, spodbujene z neobrzdanimi željami in predstavljajo misli lakomnosti, pijančevanja, čutnosti.

Vsaka duša ima svojo lastno zavest, ki je napolnjena s temi mentalnimi podobami, z rezultatom svojega mentalnega življenja. Tam je zastopana vsaka misel, ne glede na to, kako bežna je. Astro-mentalne podobe so v mnogih primerih že davno tega odmrle, morda vztrajale le nekaj ur, medtem ko so mentalne podobe ostale v posesti duše, niti ena ne manjka. Vse te mentalne podobe duša ponese s seboj, ko prehaja preko smrti v astralni svet.

Kama loka ali *kraj želja* je nekako razdeljena na več plasti. Duša je takoj po smrti nasičena s svojim telesom želja ali *kama rupa* in z vsemi mentalnimi podobami, ki jih je ustvaril kama-manas. Če so te surove in živalske narave, so močne na najnižjih nivojih astralnega sveta. Slabo razvita duša bo bivala v teh podobah in jih obdelovala ter se pripravljala, da jih psihično ponovi v naslednjem življenju. Človek, ki se je potapljal v čutne misli in ustvarjal

temu ustrezne mentalne podobe, ne bo le potopljen v zemeljske prizore, povezane s čutnimi potežitvami, ampak jih bo v svojem umu nenehno ponavljal kot dejanja in tako v svoji naravi zasnoval vse močnejše in močnejše spodbude za bodočo izvedbo podobnih prestopkov.

Enako je z vsemi mentalnimi podobami, oblikovanimi iz materialov, ki jih je priskrbel narava želja, ki pripada drugim nivojem v drugih kama loke. Ko se duša dviguje iz nižjih proti višjim nivojem, mentalne podobe, ki so zgrajene iz materialov nižjih nivojev, izgubljajo te prvine in tako postanejo latentne v zavesti, ali kar je H. P. Blavatsky imela navado imenovati "izgube materije" - zmožne le obstoja izven materialne manifestacije. Ko je nižji ego pritegnjen navzgor ali navznoter proti devachanskemu področju, se kama-rupično oblačilo očisti svojih bolj grobih prvin. Vsaka zavržena "lupina" pa se postopoma razgradi, dokler ni žarek popolnoma pritegnjen, osvobojen vseh astralnih posod.

Ob Egojevemu povratku v zemeljsko življenje, bodo te latentne podobe ponovno oživele in pritegnile k sebi primerne kamične materiale, ki jih bodo usposobili za objavlanje na astralni ravni. Postale bodo apetiti, strasti in nižja čustva njegovega telesa želja v njegovi novi inkarnaciji.

Ob tem prehodu opazimo, da so nekatere mentalne podobe, ki obkrožajo prispelo dušo, vir precejšnjih težav na zgodnjih stopnjah posmrtnega življenja. Vraževerna verovanja, oblikovana kot mentalne podobe, mučijo dušo s slikami groze, ki nimajo izvora v resničnih okoliščinah (glej *Astralna raven*).

Vse mentalne podobe, ki jih oblikujejo strasti in apetiti, pripadajo le zgoraj opisanemu procesu in jih Ego ponovno objavi ob svojem povratku v zemeljsko življenje, ali kot pravi pisec dela *Astralna Raven*:

"Lipike, velika karmična božanstva kozmosa, tehtajo dejanja vsake osebnosti takrat, ko se v kama loki odvija ločevanje njenih principov, in ustvarijo nekakšen kalup eteričnega dvojnika, ki natančno ustreza človekovi karmi v njegovem naslednjem rojstvu" (*Astralna raven*).

Ko se čez nekaj časa osvobodi nižjih prvin, duša preide v devachan, kjer preživi obdobje, ki je sorazmerno z obiljem ali revščino njenih mentalnih podob, ki so bile dovolj čiste, da jih je prenesla v to področje. Tukaj se ponovno sreča z vsemi svojimi vzvišenimi napori, kakorkoli medlimi, in jih obdeluje ter iz njih izgrajuje moči za svoja prihodnja življenja.

Življenje v devachanu je obdobje presnavljanja. Na zemlji zbrane izkušnje morajo biti vdelane v tkivo duše in z njimi Ego raste. Njegov razvoj je odvisen od števila in raznovrstnosti mentalnih podob, ki jih je oblikoval med svojim zemeljskim življenjem in jih preoblikoval v svoje lastne in trajne značilnosti. Povezuje vse mentalne podobe posebnega razreda in iz njih izvleče njihovo bistvo. Z meditacijo ustvari mentalni organ in vanj kot zmožnosti izlije izvlečeno bistvo. Na primer: človek je ustvaril mnogo mentalnih podob iz stremljenj po znanju in iz naporov po razumevanju finih in vzvišenih misli. Odloži svoje telo in svoje mentalne moči, ki so bile le povprečnega značaja. V devachanu nato obdeluje vse te mentalne podobe in jih razvije v zmožnosti, tako da se njegova duša vrne na zemljo z višje razvitim mentalnim aparatom kot ga je posedovala prej, s precej večjimi intelektualnimi močmi in zmožnostjo prevzeti naloge, za katere je bil prej popolnoma neprimeren.

To je preoblikovanje mentalnih podob, ki kot take prenehajo obstajati. Če jih želi duša, v kasnejših življenjih, ponovno videti, takšne kot so bile, jih mora poiskati v *karmičnih zapisih*, kjer so kot akašne podobe shranjene za vedno. S tem preoblikovanjem prenehajo biti mentalne podobe, ki jih je ustvarila in oblikovala duša, in postanejo njene moči, del njene resnične narave. Če želi človek posedovati višje mentalne zmožnosti kot jih uživa sedaj, si lahko zagotovi njihov razvoj s preišljeno voljo po tej pridobitvi, z vztrajnim ohranjanjem tega pridobivanja v svojih mislih, kajti želja in stremljenje v enem življenju, postaneta sposobnost v drugem, in volja po izvajanju postane sposobnost za doseganje. Vendar pa moramo opozoriti, da je tako izgrajena zmožnost v celoti omejena z materiali, ki so dobavljeni arhitektu. Ne obstaja nikakršno ustvarjanje iz nič. Če duša na zemlji ne

uri svojih moči s sejanjem semen stremljenja in želje, potem bo imela duša v devachanu le slabo žetev.

Mentalne podobe, ki so se nenehno ponavljale, ki pa po značaju niso stremljenja ali hrepenenja, da bi se doseglo kaj več kot le slabotne moči duše, postanejo težnje mišljenja, navade, v katere se bo mentalna energija izlivala z lahkoto in voljno. Zato je pomembno, da ne pustimo umu, da bi brezciljno taval med nepomembnimi predmeti in jalovo ustvarjal banalne mentalne podobe ter jim dovoljeval bivati v umu. Te bodo vztrajale in oblikovale kanale za bodoče izlive mentalne sile in jo vodile v meandre nizkih nivojev, v pripravljene navade, poti, ki nudijo najmanjši odpor.

Volja ali želja po izvajanju določenega dejanja, ki se vzburi, ne s hotenjem po določeni spretnosti, ampak po izrabi določene priložnosti, ali pa zaradi okoliščin, ki onemogočajo izpolnitev, bo povzročila mentalne podobe, ki bodo delovale - če naj bi bilo dejanje vzvišene in čiste narave - v mišljenju na devachanski ravni in se objavile kot dejanja ob ponovni vrnitvi na zemljo. Če se je mentalna podoba izoblikovala iz želje po koristnih dejanjih, bo povzročila mentalno izvajanje teh dejanj v devachanu.

To izvajanje, odsev podobe same, bo pustilo v Egu okrepljeno mentalno podobo dejanja, ki se bo objavilo na fizični ravni kot fizično dejanje takoj, ko se bo ponudila ugodna priložnost za prevajanje te kristalizirane misli v dejanje.

Fizično dejanje je neizogibno, ko se na devachanski ravni mentalna podoba enkrat uresniči kot dejanje. Isti zakon velja tudi za mentalne podobe, ki se oblikujejo iz nižjih želja, ki nikoli ne preidejo v devachan, ampak postanejo predmet ravnokar opisanega procesa preoblikovanja na poti nazaj na zemljo. Ponavljajoče se pohlepne želje, iz katerih se oblikujejo mentalne podobe, se bodo kristalizirale kot dejanja kraje takoj, ko se bodo ponudile primerne okoliščine. Vzročna karma se zaključi in fizično dejanje je postalo njen neizogiben učinek, ko doseže stopnjo, na kateri nadaljnja ponovitev mentalne podobe pomeni njen prehod v delovanje. Ne smemo pozabiti, da

je težnja po ponavljanju nekega dejanja težnja po samodejnosti tega dejanja. Ta zakon, poleg na fizični, deluje tudi na drugih ravneh. Če se neko dejanje nenehno ponavlja na psihični ravni, postane samodejno, tako da se ob ugodni priložnosti samodejno prenese na fizično raven. Po zločinu pogosto slišimo: “Naredil sem, še preden sem pomislil”, ali, “Če bi le za trenutek pomislil, tega gotovo ne bi storil”.

Govorec ima popolnoma prav v svoji trditvi, da ga ni vodila preiščljena misel, saj se ne zaveda predhodnih misli, vlaka vzrokov, ki so pripeljali do neizogibnega rezultata. Tako nasičena raztopina se strdi, ko vanjo potopimo le še en kristal, tako da že ob samem stiku takoj preide v trdno stanje. Ko kopičenje mentalnih podob doseže takšno nasičenost, ga pridružitve ene same utrdi v dejanje. Dejanje je neizogibno, ker se je svoboda izbire izčrpala v izbiri vedno novega in novega ustvarjanja mentalne podobe; in fizično mora poslušno ubogati mentalno spodbudo. Želja po delovanju v enem življenju deluje kot prisila v drugem. Zdi se, kot da bi želja delovala kot zahteva naravi, ki se odzove tako, da priskrbi priložnost za izvedbo.

Mentalne podobe, ki jih hrani spomin kot izkušnje, skozi katere je prešla duša med zemeljskim življenjem in ki so natančen zapis njenega delovanja v zunanjem svetu, mora duša obdelati. Z njih preučevanjem, z meditacijo o njih, duša spoznava njihove notranje odnose, njihovo vrednost, ki jo imajo s tem, ko do nje prevajajo delovanja Univerzalnega Uma v manifestirani naravi. S potrpežljivim razmišljanjem iz njih izvleče vse lekcije, o katerih se mora poučiti. Lekcije o ugodju in bolečini, o ugodju, ki poraja bolečino, in bolečini, ki poraja ugodje. Učijo jo prisotnosti neizpodbitnih zakonov, katere mora sprejeti in se jim podrediti.

Lekcije o uspehu in neuspehu, o dosežkih in razočaranjih, o strahovih brez osnove, o upanjih, ki ne dosežejo izpolnitve, o moči, ki se zgrudi ob preizkušnji, o ohlapnem znanju, ki se izkaže za nevednost, o potrpežljivem prizadevanju, ki s silo iztrga zmago navideznemu neuspehu, o lahkomišelnosti, ki spreminja v poraz navidezno zmago. Duša razmišlja o vseh teh stvareh in s svojo lastno alkimijo spreminja vso to mešanico izkušenj v zlato mo-

drosti. Tako se bo vrnila na zemljo pametnejša in bo lahko dogodke v novem življenju oplemenitila s temi rezultati starih izkušenj. Ob tem so se stare mentalne podobe preoblikovale in ne obstajajo več kot mentalne podobe. Kot take jih lahko odkrijemo le v karmičnih zapisih.

Zavest se poraja in razvija iz mentalnih podob izkušenj, še posebej iz tistih, ki pravijo, da je trpljenje posledica nepoznavanja zakona. Dušo med njenimi zaporednimi zemeljskimi življenji nenehno vodi želja, tako da se v glavnem peha za nekimi privlačnimi predmeti. V tem svojem prizadevanju trči ob zakon in pade, vsa obtolčena in krvaveča. Številne takšne izkušnje jo učijo, da so zadovoljstva, ki jih je iskala v nasprotju z zakonom, le maternica bolečine. In ko bo v nekem novem zemeljskem življenju telo želja nosilo dušo v zle užitke, se bo spomin na pretekle izkušnje pojavil kot zavest, ki glasno joče in brzda drveče konje čutov, ki nepozorno hlastajo za predmeti želja. Na sedanji stopnji evolucije so vse duše, razen najbolj zao-stale, prešle skozi zadostno število izkušenj, da lahko prepoznajo glavne obrise “pravilnega” in “napačnega”, to je, uglašenosť ali neuglašenosť z bo-žansko naravo. Te širne in številne izkušnje o vprašanih etike usposablja jo dušo, da o njih spregovori jasno in odločno.

Vendar pa je glede mnogih višjih in bolj prefinjenih vprašanj, ki pripadajo sedanji stopnji evolucije in ne stopnjam, ki smo jih pustili za sabo, izkušnja še vedno tako omejena in nezadostna, da do sedaj še ni bila obdelana v Zavesti, tako se lahko Duša v svojih odločitvah moti, ne glede na to, kako dobronamerni so njeni napori, da bi videla jasno in delovala pravilno. V takšnih primerih jo le njena volja po podreditvi usmeri k božanski naravi na višjih ravneh. Njena napaka pri izbiri, kako naj se na nižji ravni podredi, bo zaradi bolečine, ki jo čuti, ko greši proti zakonu, zdravilo za prihodnost; trpljenje jo uči tistega, kar prej ni vedela. Njene žalostne izkušnje bodo obdelane v zavest, da bi jo zaščitile pred podobno bolečino v prihodnosti in ji podarile veselje ob popolnem znanju o zakonu Življenja, samozavestnem sodelovanju z delovanjem evolucije.

Tako smo spoznali, da določena načela karmičnega zakona, ki preko mentalnih podob delujejo kot vzroki, postanejo:

Hrepenenja in želje	postanejo	zmožnosti
Ponavljajoče se misli	”	težnje
Volja izvesti	”	dejanja
Izkušnje	”	modrost
Boleče izkušnje	”	vest

Zdi se, da je bolje, če karmični zakon, ki deluje v zvezi z astro-mentalnimi podobami, obravnavamo v poglavju o delovanju karme, katerega bomo predstavili sedaj.

Delovanje Karme

Potem ko je duša preživela svoje devachansko življenje in presnovila ves material, ki ga je zbrala med zadnjim obdobjem na zemlji, se začne ponovno potapljati proti zemlji, preko vezi želje, ki jo veže na materialni obstoj. Sedaj leži pred njo zadnja stopnja njenega življenjskega obdobja, stopnja, med katero se ponovno obleče, da bi vstopila v naslednjo izkušnjo zemeljskega življenja, stopnja, ki jo zapirajo vrata rojstva.

Duša vstopi preko portala devachana v to, kar se imenuje raven *reinkarnacije*. S seboj prinaša rezultate, male ali velike, svojega devachanskega dela. Če je mlada, je pridobila le malo. Napredek je na zgodnjih stopnjah evolucije duše zelo počasen, kar razume le malo študentov. V otroškem obdobju duše si življenjski dnevi sledijo v utrudljivem ponavljanju. Vsako življenjsko obdobje poseje le malo semen, vsako devachansko obdobje pa obroditi le malo sadov. Z razvojem sposobnosti pa se vse bolj pospešuje tudi rast, tako da duša, ki vstopi v devachan z veliko zalogo materiala, stopi iz njega s precej večjimi sposobnostmi, ki se obdelajo na podlagi splošnih, prej omenjenih zakonov.

Iz devachana pride oblečena zgolj v tisto telo, ki napreduje in raste skozi manvantaro, obkrožena z auro, ki ji pripada kot individuumu, bolj ali manj

slavnemu, večbarvnemu, svetlečemu, omejenemu in obsežnemu, v skladu s stopnjo evolucije, ki jo je dosegla duša. Obdelana je bila v nebeškem ognju in prihaja kot kralj Soma (Mistično ime, ki je polno pomena za študente, ki razumejo vlogo, ki jo je odigral Soma v nekaterih starodavnih misterijih.).

Ko na svojem potovanju na zemljo, pride na astralno raven, se na novo obleče v telo želja, prvi rezultat delovanja pretekle karme. Mentalne podobe, ki so bile v preteklosti oblikovane iz materialov, ki jih je priskrbela narava želja, in so postali latentni v zavesti, kar je H. P. Blavatsky imela navado imenovati "izguba materije", vendar sposobni "obstoja izven materialne manifestacije", Duša sedaj izvrže, tako da nemudoma pritegnejo materijo astralne ravni, kamične prvine, ki ustrezajo njihovi naravi, tako da ti "postanejo apetiti, strasti in nižja čustva njegovega (Egojevega) telesa želja v novi inkarnaciji".

Ko se to delo izpolni - včasih zahteva krajše, včasih daljše obdobje - je Ego oblečen v karmično oblačilo, ki si ga je pripravil, in pripravljen, da se "ode", da prejme iz rok posrednikov velikih Gospodov karme eterični dvojnik, ki je bil zgrajen zanj v skladu s prvinami, ki si jih je priskrbel sam in po katerih bo oblikovano njegovo fizično telo, hiša, v kateri bo moral prebivati med svojim prihajajočim fizičnim življenjem. Individualni in osebni ego sta tako nekako samo-izgrajena - to, kar je on mislil, je tudi postal. Njegove lastnosti, njegovi "naravni darovi", mu pripadajo kot neposredni rezultati njegovega razmišljanja. Človek je resnično samo-ustvarjen, v polnem smislu besede odgovoren za to, kar je.

Toda ta človek bo imel fizično in eterično telo, ki bosta v veliki meri pogojevala izvajanje njegovih zmožnosti. Živel bo v okolju, skladno s katerim se bodo izoblikovale njegove zunanje okoliščine. Sledil bo poti, ki jo je začrtal z vzroki, ki jih je povzročil in ki so drugačni od tistih, ki se pojavijo kot učinki v njegovih sposobnostih. Soočal se bo z veselimi in žalostnimi dogodki, ki so posledica sil, ki jih je ustvaril. Zato se zdi, da je poleg njegove individualne in osebne narave, potrebno še nekaj: kako se pripravi polje

za njegove energije? Kako se poišče in prilagodi pogojujoče instrumente in povratno delujoče okoliščine?

S tem pa prihajamo na področje, o katerem lahko povemo le malo ustreznega, saj je to področje veličastnih *duhovnih inteligenc*, katerih narava daleč presega obzorje naših zelo omejenih zmožnosti in katerih obstoj je sicer lahko znan in katerih delovanja lahko zasledimo, vendar do katerih smo v enakem položaju kot so do nas najmanj inteligentne nižje živali. Mi namreč vemo, da obstajamo, nimamo pa nobene predstave o namenu in delovanju naše zavesti. Ti veliki se imenujejo Lipike in Štirje Maharajah. Kako malo lahko zremo o Lipikah lahko ugotovimo iz naslednjega:

“Lipika, katerih opis je podan v komentarju 6, IV. stiha, so Duhovi Univerzuma ... (Oni) pripadajo najbolj Okultnemu delu kozmogenezе, ki ga tu ne moremo posredovati. Ali Adepti - celo najvišji - poznajo ta angelski red v popolnosti njegovih treh stopenj, ali zgolj nižjo stopnjo, ki je povezana z zapisi našega sveta, je nekaj, kar pisec ni pripravljen povedati in se zato raje odloči za drugo predpostavko. O njeni najvišji stopnji nekateri govorijo le to, da so Lipike povezane s Karmo - da so njeni neposredni Zapisovalci” (*Tajni Nauk*, Vol. I., str. 153.).

Oni so “Drugih Sedem”, ki ohranjajo Astralne Zapise, napolnjene z Akašnimi Podobami, o katerih smo že govorili (glej str. 25). Povezani so “Z usodo vsakega človeka in rojstvom vsakega otroka” (*Tajni Nauk*, Vol. I., str. 131.).

Oni priskrbijo “kalup za Eterični Dvojnik” (glej str. 35), ki bo služil kot tip za fizično telo, ki bo primerno za izraz mentalnih in čustvenih zmožnosti, ki jih je razvil Ego, in v katerem naj bi bival. Predložijo ga “Štirim Maharajah, ki so zaščitniki človeštva in posredniki Karme na Zemlji” (*Tajni Nauk*, Vol. I, str. 151.).

Ob omenjanju 5. stiha iz Knjige Dzyan H. P. Blavatsky nadalje pravi:

“Štiri “Krilata kolesa na vsakem vogalu ... za Štiri Svete in Njihove Armade (Množice)”. Ti so “Štirje Maharajah” ali Veliki Kralji Dhyān Chohanov, Deve, ki predsedujejo vsaki od štirih kardinalnih točk ... Ta Bitja so

povezana tudi s Karmo in potrebujejo fizične in materialne posrednike, ki izpeljejo njihova naročila” (*Tajni Nauk*, Vol. I., str. 147.).

Ko od Lipik prejmejo kalup - “izgubo materije” - Maharajah izberejo za sestavo eteričnega dvojnika prvine, ki so primerne za lastnosti, ki naj bi se izrazile skozenj. Tako postane eterični dvojnik pripraven karmični instrument za Ego. Ponuja se kot temelj za izraz zmožnosti, ki jih je razvil Ego, in z omejitvami, ki jih je ustvaril s svojimi lastnimi preteklimi napakami in zapravljenimi priložnostmi.

Ta kalup Maharajah vodijo v deželo, raso, družino, socialno okolje, ki nudi najbolj primerno polje za delovanje karme v posebnem življenjskem obdobju, ki ga Hindujci imenujejo Prarabdha, ali začetek karme. To je tisto, kar naj bi bilo obdelano v odprtem življenjskem obdobju. Zbrana karma ne more biti obdelana v enem samem življenju - oblikovati ni mogoče noben instrument, najti nobenega okolja, ki bi bilo primerno za izraz vseh, počasi razvitih sposobnosti Ega. Niti ni mogoče zbrati vseh okoliščin za žetev vseh semen, ki so bila posejana v preteklosti ali za izpolnitev vseh obveznosti, ki so bile sprejete do drugih Egojev, s katerimi je prišla v stik inkarnirajoča se duša v toku svoje dolge evolucije. Le za toliko od celotne karme, kolikor jo je mogoče pripraviti za eno življenjsko obdobje, je mogoče priskrbeti eterični dvojnik, katerega kalup se usmeri na primerno polje.

Postavljen je tja, kjer pride Ego v stik z nekaterimi od Egojev, s katerimi je bil povezan v svoji preteklosti. Izbrana je tista dežela, kjer religiozni, politični in socialni pogoji ustrezajo nekaterim njegovim sposobnostim in ki priskrbijo polje za odvijanje nekaterih učinkov, ki jih je ustvaril. Izbrana je rasa - kot prostor za delovanje širših zakonov, ki vplivajo na inkarnacijo v rasi, a katerim se tu ne moremo posvečati - katere značilnosti odsevajo nekatere zmožnosti, ki so zrele za urjenje, in katere tip ustreza prihajajoči duši. Poiskana je družina, v kateri je fizično dedovanje razvilo takšen tip fizičnih materialov, ki se bodo, vgrajeni v eterični dvojnik, prilagodili njegovemu ustroju; družina, katere splošni ali posebni fizični ustroj lahko priskrbi okoliščine za mentalno in čustveno naravo Ega.

Izmed številnih lastnosti, ki obstajajo v duši, in izmed številnih fizičnih tipov, ki obstajajo v svetu, so izbrani takšni, ki ustrezajo drug drugemu, in iz katerih se lahko zgradi primerna posoda za čakajoči Ego; instrument in polje, s katerima bo obdelal nekaj svoje karme. Mi le težko doumemo zahtevano znanje in moč za izvedbo takšnih prilagoditev in za delovanje popolne pravičnosti. Tkivo človekove usode je sestavljeno iz neštetihi niti, ki so vtikane v vzorec, ki je za nas nedoumljivo zapleten. Nit lahko izgine - a le preide na spodnjo stran tkanine, da bi se pozneje spet vrnila na zgornjo stran; nit se nenadoma pojavi - le vrnila se je na zgornjo stran po dolgem zadrževanju v ozadju; če vidimo le del mreže, je vzorec za nas nerazločen. Modrec Jamblichus je zapisal:

“To, kar je za nas skrbna opredelitev pravičnosti, pa ni tudi za Bogove, kajti mi usmerjamo pogled le k tistemu, kar je najbolj kratkotrajno; našo pozornost usmerjamo k obstoječim stvarim, trenutnemu življenju in k načinu, na katerega obstaja. Moči pa, ki so nam nadrejene, poznajo celotno življenje Duše in vsa njena pretekla življenja” (*On the Mysteries*, IV. 4.).

To zagotovilo, da “svetu vlada popolna pravičnost”, najde podporo v povečanem znanju razvijajoče se duše, kajti ko slednja napreduje in začenja videti na višjih ravneh in prenašati svoje znanje budni zavesti, začnemo s stalno rastočo gotovostjo in stalno rastočim veseljem spoznavati, da deluje *dobri zakon* z neupogljivo točnostjo, da ga njegovi posredniki povsod uveljavljajo z nezmotljivim vpogledom in močjo, tako da je z svetom in z njegovimi borečimi se dušami vse v redu. Skozi temo odzvanja, “Vse je v redu”, klic nočnega čuvaja duš, ki nosi skozi zatemnjene ulice našega človeškega mesta svetilko božanske modrosti.

Oglejmo si nekaj načel delovanja zakona, tako da bomo s tem znanjem lažje sledili vzrokom in razumeli učinke.

Spoznali smo že, da *misli izgrajujejo značaj*. Spoznajmo sedaj, da *dejanja ustvarjajo okolje*.

V tem primeru imamo opravka s splošnim načelom daljnosežnega učinka. Oglejmo si ga bolj podrobno. Človek s svojim dejanji vpliva na svoje sosede na fizični ravni. Okoli sebe širi srečo ali pa povzroča nesrečo, povečuje ali zmanjšuje količino človeškega blagostanja.

To povečevanje ali zmanjševanje sreče je lahko posledica različnih vzgibov - dobrega, slabega ali mešanega. Človek lahko opravi neko dejanje, ki povzroči široo veselje, iz čiste dobrohotnosti, hrepenenja po širitvi sreče svojih prijateljskih bitij. Recimo, da s takšnim vzgibom podari mestu park v svobodno uporabo someščanom. Nekdo drug lahko opravi podobno dejanje iz čistega razkazovanja in želje, da bi pritegnil pozornost tistih, ki mu lahko podarijo družbeno priznanje (recimo, da si s tem kupi nek naziv). Nekdo tretji pa podari park iz mešanih vzgibov, deloma sebičnih in deloma nesebičnih.

Ti vzgibi bodo resno vplivali na te tri človeške značaje v njihovih bodočih inkarnacijah, v smeri izboljšanja, slabšanja in v smeri majhnih rezultatov. Toda učinek dejanja, ki je povzročilo veliko srečo velikemu številu ljudi, ni odvisen od vzgiba. Ljudje v vsakem primeru uživajo v parku, ne glede na to, kaj je spodbudilo darovalca k temu dejanju. To veselje, ki je posledica dejanja darovalca, zasnuje njegovo karmično terjatev do narave, dolg, ki mora biti tankovestno poplačan. Ker je podaril široo fizično veselje, bo prejel udobno in prijetno fizično okolje. Njegovo žrtvovanje v korist fizičnega zdravja mu mora prinesiti dolžno nagrado, karmični sad njegovega dejanja. To je njegova pravica, vendar pa bo korist od položaja, sreča, ki jo bo užival zaradi blagostanja in okolja, odvisna predvsem od njegovega značaja; tudi tu ga čaka pravična nagrada. Vsako seme prinaša ustrezno žetev.

Služenje, ki v polni meri izkoristi priložnosti v enem življenju, prinaša učinek povečanih priložnosti za služenje v drugem. Tako bo nekdo, ki je zelo omejeno pomagal vsakemu, ki mu je stopil na pot, v naslednjem življenju rojen v položaju, kjer bodo možnosti za izvajanje učinkovite pomoči veliko bolj daljnosežne.

Zapravljene priložnosti pa se pojavijo kot omejitve instrumenta in kot nesreče. Na primer, možgani eteričnega dvojnika bodo pomanjkljivi in bodo tako prinesli tudi pomanjkljive fizične možgane. Ego bo sicer načrtoval, vendar bo naletel na pomanjkanje izvedbenih sposobnosti. Oprijel se bo neke ideje, vendar je ne bo sposoben določno vtisniti v možgane. Zapravljene priložnosti se preoblikujejo v razburjena hrepenenja, v želje, ki se ne morejo izraziti, v prizadevanja po pomoči, ki jih blokira odsotnost moči, da bi jih lahko opravil, najsi zaradi nesposobnosti ali zaradi pomanjkanja priložnosti.

To isto načelo je pogosto na delu pri odrekanju nežne skrbi nekemu ljubljenu otroku ali oboževanemu mladeniču. Če nek Ego ravna neprijazno ali zanemarja nekoga, kateremu dolguje ljubečo dolžnost ali zaščito ali služenje katerekoli vrste, se bo verjetno spet znašel v tesni zvezi z zanemarjenim, morda nežno povezan z njim, samo zato da bi mu ga prezgodnja smrt iztrgala iz objemajočih rok. Prezirljiv odnos se lahko ponovno pojavi kot zelo časten dedič, edini sin; in ko se starši znajdejo v prazni hiši, se lahko zgrozijo nad "neenakimi potmi *previdnosti*", ki jim je odvzela njihovega edinca, v katerega so polagali vse svoje upe, medtem ko se ni dotaknila številnih otrok njihovega soseda. Vendar pa so poti karme enake, kar lahko odkrijejo tisti, katerih oči so odprte.

Vrojene hibe so posledica okrnjenega eteričnega dvojnika in so življenjske kazni za resne upore proti zakonu ali za rane, ki smo jih povzročili drugim. Porodijo se iz delovanja gospodov karme in so fizična manifestacija zmaličenj, ki jih je povzročil Ego s svojimi nasilnimi dejanji in napakami. Vtisnejo jih v kalup eteričnega dvojnika. Njihovo pravično upravljanje zakona vtakano težnjo preslika kot družinsko bolezen, kot primeren ustroj eteričnega dvojnika, ki se usmeri v družino, v kateri je dana bolezen dedna in ki zagotavlja "stalno plazmo", ustrezno za razvoj primernih klic.

Razvoj umetniških zmožnosti - če vzamemo drugi tip lastnosti - je odvisen od gospodov karme, ki priskrbijo kalup za eterični dvojnik, iz katerega se lahko izgradi občutljiv živčni sistem. Le-tega vodijo v družino, katere člani

so včasih več generacij razvijali neko posebno sposobnost za izraz Ega. Za izražanje takšne sposobnosti kot je glasba je potrebno posebno fizično telo, z občutljivim fizičnim ušesom in otipom, ki ju lahko priskrbi le ustrezna fizična dediščina.

Če služimo človeštvu kolektivno, kot na primer z neko plemenito knjigo ali govorom, s širjenjem vzvišenih idej preko peresa ali jezika, je to tudi terjatev do zakona, ki jo tankovestno izpolnijo njegovi mogočni *posredniki*. Takšna pomoč se vrne k darovalcu kot mentalna in duhovna pomoč, ki mu pripada po pravici.

Tako smo spoznali glavna načela karmičnega delovanja, vlogo, ki jo pri tem igrajo gospodje karme in vlogo Ega v usodi posameznika. Ego priskrbi vse materiale, vendar pa materiale uporabijo gospodje ali Ego v skladu z njih naravo: Ego izgrajuje značaj in se postopno razvija, gospodje pa gradijo kalup, ki omejuje, izbira okolje, prilagaja in določa, tako da se lahko v popolnosti izrazi dobri zakon, navkljub temu, da se ne ujema z voljo človeka.

Soočanje s karmičnimi rezultati

Ob prvem spoznanju o obstoju karme ljudje včasih začutijo, da so zaradi delovanja zakona le nemočni sužnji *usode*. Preden obravnavamo, kako lahko uporabimo zakon za nadzorovanje usode, najprej preučimo tipičen primer in pogledjmo, kako delujeta *nujnost* in *svobodna volja* - če uporabimo ta dva izraza - v vzajemni harmoniji.

Človek pride na svet z določenimi vrojenimi mentalnimi sposobnostmi, recimo, da so te povprečnega tipa, in s čustveno naravo, ki kaže določene značilnosti, nekatere slabe in nekatere dobre. Z eteričnimi dvojnikom in fizičnim telesom, ki sta dokaj dobro oblikovana in zdrava, vendar pa brez nekega posebnega sijaja. To so njegove jasno zaznamovane omejitve. Ko vstopi v človeštvo s to mentalno, čustveno in fizično "opremo v rokah", mora z njo narediti največ kar zmore. Zanj obstajajo določene mentalne višine, ki jih ne more preplezati, mentalni pojmi, katerih mu njegove moči ne dopuščajo osvojiti. Obstajajo skušnjave, katerim popušča njegova čustvena narava, čeprav se proti njim bori. Obstajajo zmagoslavja in večšine fizične moči, ki jih ne more doseči. Ugotovi, da ne more misliti kot genij ali biti lep kot Apolon. Nahaja se znotraj omejujočega kroga, iz katerega ne more izstopiti, četudi si to želi.

Še več, ne more se izogniti razne vrste težavam; te ga vežejo in lahko le prenaša svojo bolečino. Pred njimi ne more zbežati. Stvari so sedaj takšne. Človeka omejujejo njegove pretekle misli, zapravljene priložnosti, napačne izbire, neumna popuščanja. Vežejo ga pozabljene želje, vklenjen je v napake iz preteklosti. *Resnični človek* pa ni vezan, on lahko deluje znotraj zapora in ustvarja svobodno prihodnost.

Zavedati se mora, da je svoboden, in da bodo vezi odpadle v skladu s količino znanja o njih utvarnosti. Za običajnega človeka, h kateremu prihaja znanje kot iskra in ne kot plamen, je prvi korak proti svobodi ta, da sprejme svoje omejitve kot samo-izgrajene in da nadaljuje z njihovim rahljanjem. Res je, da sedaj ne more misliti kot genij, lahko pa misli po svojih najboljših zmožnostih, in počasi, počasi, bo res postal genij. On lahko ustvari moč za prihodnost.

Res je, da se sedaj ne more znebiti svojih čustvenih norosti, vendar pa se lahko proti njim bori. Če izgubi, se lahko bori naprej, prepričan, da jih bo kmalu obvladal. Res je, da ima astralne in fizične slabosti in skaženosti, toda z rastjo njegovih misli v čiste in lepe je njegovo delo koristno. S tem si zagotavlja bolj popolne oblike v dnevih, ki prihajajo. Vedno je sam, svobodna duša na sredi svojega zapora. Kadarkoli lahko podre stene, ki jih je zgradil sam. Nima drugega ječarja kot samega sebe. Če si želi svobode, jo bo dosegel.

Naleti na težave, izgubi prijatelja, naredi resen prekršek. Naj bo tako. Grešil je v preteklosti, trpi v sedanjosti. Vendar pa njegov prijatelj ni izgubljen; ohranil ga bo z ljubeznijo, in v prihodnosti ga bo spet našel. Medtem so okoli njega drugi, katerim lahko posveti svoje služenje, ki bi ga sicer rad namenil svojemu ljubljenu. Tako ne bo zanemarjal dolžnosti, s čemer bi posejal seme za podobno izgubo v prihodnjih življenjih. Napravil je veliko napako in trpi zaradi kazni. Opravil jo je v preteklosti, zakaj bi jo sedaj ponavljal. Potrpežljivo bo prenašal kazen, ki jo je pridobil s svojimi mislimi, in danes bo mislil na to, da bodo njegovi naslednji dnevi osvobojeni sramu. V temo je posijal žarek svetlobe in svetloba mu poje: Hoj! Ti, ki trpiš! Vedi, da trpiš zaradi sebe. Ničesar ni moč izsiliti. Zakon, ki je bil

podoben okovom je postal kot krila, s katerimi se lahko človek dvigne do področij, o katerih lahko le sanja.

Gradnja prihodnosti

Množice duš drsijo vzdolž počasnega toka časa. Svet se vrti in jih nosi s seboj. Ko planet zamenja planet, se tudi one preselijo nanj. Toda modrost religije se na novo objavi svetu, tako da lahko vsi, ki se za to odločijo, prenehajo drseti in se naučijo prekositi počasno evolucijo svetov.

Ko študent nekoliko dojame pomen zakona, njegovo popolno gotovost, popolno natančnost, se lahko vzame v roke in začne dejavno nadzorovati svojo evolucijo. Lahko temeljito pregleda svoj lastni značaj in nato začne z njim rokovati, premišljeno izražati moralne in mentalne lastnosti, povečevati sposobnosti, krepiti slabosti, nadomeščati pomanjkljivosti, odstranjevati presežke. Ve, da postaja to, kar meditira; zato premišljeno in redno meditira o plemenitem idealu, ker razume, zakaj veliki krščanski iniciat Pavel prosi svoje učence naj “razmislijo” o stvareh, ki so resnične, častne, pravične, čiste, ljubeznive in na dobrem glasu.

Človek začne dnevno meditirati o svojem idealu. Vsak dan si prizadeva, da bi ga živel. To dela vztrajno in mirno, “brez naglice, brez počitka”, ker ve, da gradi na trdnem temelju, na skali večnega zakona. On se opira na zakon in išče v njem zatočišče. Za takšnega človeka ne obstaja poraz. Ne obstaja moč, ne na zemlji ne v nebesih, ki bi lahko ovirala njegovo pot. Med ze-

meljskim življenjem zbira svoje izkušnje, uporablja vse, kar mu pride na pot. V devachanu jih presnavlja in načrtuje svoje bodoče zgradbe.

V tem je vrednost resnične teorije o življenju, tudi takrat, ko teorija počiva na pričevanju drugih in ne na posameznikovem lastnem znanju. Ko človek sprejme in delno razume delovanje karme, lahko takoj začne graditi svoj značaj. Vsak kamen postavi s preišljeno skrbnostjo, ker ve, da gradi za večnost. Ne obstaja več prenačljeno tekanje sem ter tja, ampak delovanje na enem načrtu danes, na drugem jutri, naslednji dan na nobenem več. Obstaja le skiciranje dobro zamišljenega načrta značaja in nato gradnja v skladu z načrtom. Duša postane tako arhitekt kot graditelj in ne zapravlja več časa z nezrelimi začetki. Zato hitrost razvoja na zadnjih stopnjah evolucije napreduje neverjetno hitro, saj jo pospešuje močna duša.

Oblikovanje Karne

Človek, ki se je pripravil do tega, da bo premišljeno gradil svojo prihodnost, si, ko njegovo znanje toliko naraste, da lahko naredi kaj več kot le oblikuje svoj značaj, podredi svojo bodočo usodo. Začenja razumevati, da je v središču stvari, v zelo resničnem smislu, da je živo, dejavno, samo-določno bitje. Spozna, da lahko deluje na vse okoliščine in tudi na sebe. Dolgo se je navajal na spoštovanje etičnih zakonov, ki so jih človeštvu podarili božanski učitelji, ki so se rojevali v vsaki dobi. Sedaj uporablja dejstvo, da ti zakoni temeljijo na osnovnih načelih v naravi in da je moralnost znanost, ki jo je potrebno prenesti v lastno ravnanje.

Spozna, da lahko v vsakodnevnem življenju nevtralizira boleče rezultate, ki jih mora prestati zaradi nekega slabega dejanja, tako da pritegne na to točko ustrezne sile za delovanje v dobro. Če človek pošlje proti njemu zlo misel, jo on sooči z drugo, svojega značaja, tako da se ti dve misli zlijeta skupaj kot dve kaplji vode in krepita ena drugo. Ta, proti kateremu hiti zla misel, je poznavalec karne in se sooči z zlohотно obliko s silo sočutja, in jo razdrobi. Razbiti obliki pa elementalno življenje ne more več vdihniti duše. Njena moč zla se stopi in oblika se razgradi. Njeno moč zla je uničilo sočutje, in tako se “sovrašтво preneha z ljubeznijo”.

Zavajajoče oblike zla gredo naprej v astralni svet. Človek znanja pošlje proti njim oblike resnice. Čistost razbije zlo in usmiljenje sebični pohlep. S povečevanjem znanja postane to delovanje neposredno in namerno, misel pridobi določen namen, se okrepi z uporabo močne volje. Tako se zla karma ustavi že na začetku in preprečeno je oblikovanje karmičnega vozla med nekom, ki je izstrelil puščico, in tistim, ki jo uniči z odpuščanjem.

Božanski učitelji, ki pravijo, da ima človek moč in dolžnost, da preseže zlo z dobrim, temeljijo svoje napotke na poznavanju zakona. Tisti, ki jih ubogajo, ne da bi poznali znanstveni temelj napotka, zrahljajo težko karmo, ki bi se izvršila, če bi na sovraštvo odgovorili s sovraštvom. Toda ljudje znanja premišljeno uničijo vse zle oblike, saj razumejo dejstva, na katerih je bilo utemeljeno učenje Mojstrov. Oni sterilizirajo seme zla, zaščitijo bodočo žetev pred bolečino.

Na stopnji, ki je sorazmerno naprednejša v primerjavi s tisto počasnega drsenja povprečnega človeštva, bo človek, ne le gradil svoj lastni značaj in deloval s premišljenim namenom na miselnih oblikah, ki pridejo na njegovo pot, ampak bo imel tudi vpogled v preteklost in bo tako lahko bolj skrbno presojal sedanost. Zasledil bo karmične vzroke, ki se skrivajo izza učinkov. Postal bo sposoben oblikovati prihodnost z zavestnim snovanjem sil, načrtovanimi za to, da se povežejo s tistimi, ki so že v gibanju. Znanje ga bo usposabljal, da bo zakon uporabljal s takšno gotovostjo kot ga uporablja znanstvenik na kateremkoli področju narave.

Ustavimo se za trenutek pri obravnavi zakonov gibanja. Sproži se gibanje telesa v določeni smeri. Če tej prvi sili, dodamo drugo, ki se po smeri razlikuje od te, ki je podarila začetni zagon, se bo telo gibalo v smeri, sestavljeni iz dveh spodbud. Ne prihaja do nikakršne izgube energije, ampak le do tega, da sila začetne spodbude deluje skupaj z novo, smer rezultante pa je posledica njune medigre.

Fizik lahko natančno izračuna, kakšen kot mora dati gibajočemu se telesu, da bi prestavil njegovo gibanje v zeleno smer. In četudi je telo izven njego-

vega dosega, lahko za njim pošlje silo, s preračunano hitrostjo, ki bo ob telo udarila pod določenim kotom in ga tako odvrnila iz njegovega prejšnjega toka ter usmerila v novo smer. To ni kršenje zakona, ni vmešavanje v zakon, ampak le njegova uporaba z znanjem, uporaba naravnih sil, da izpolnijo namen človekove volje. Če uporabimo to načelo pri oblikovanju karme, bomo takoj videli - poleg dejstva, da je zakon nezmotljiv - da ne obstaja "vmešavanje v karmo", če preoblikujemo njeno delovanje z znanjem. Karmaično silo uporabimo zato, da dosežemo karmaične rezultate in tako osvojimo naravo s poslušnostjo.

Recimo, da napredni študent, ki na hitro pregleda ozadje svoje preteklosti, spozna smeri pretekle karme, ki se zbirajo v neki točki delovanja nezaželene vrste. On lahko med te zbirajoče se energije vpelje novo silo in tako preoblikuje dogodek, ki postane rezultanta vseh sil, ki so povezane z njegovim ustvarjanjem in zorenjem. Ker takšno delovanje zahteva znanje in ne le moč videti preteklost ter odkriti smeri, ki dogodek povezujejo s sedanostjo, mora natančno izračunati vpliv tiste sile, ki jo bo vpeljal, da bo vplivala kot preoblikujoča rezultanta, in vse nadaljnje učinke, ki bodo tekli iz te rezultante, sedaj obravnavane kot vzrok.

Na ta način lahko zmanjša ali uniči rezultate zla, ki jih je sam povzročil v preteklosti. Ne more jih uničiti, toda dokler so njih učinki še vedno v prihodnosti, jih lahko preoblikuje ali pa jim spremeni smer z novimi silami, ki postanejo novi vzroki in odigrajo svojo vlogo v ustvarjanju prihodnosti.

S tem zgolj uporablja zakon in deluje z gotovostjo znanstvenika, ki uravnoveša eno silo proti drugi. Ne more uničiti enoto energije, lahko pa preusmeri telo, da se giblje v smeri, ki jo je izračunal s koti in gibanji. Na podoben način lahko pospešimo ali upočasnimo tudi karmo ter tako povzročimo preoblikovanje - z delovanjem na okoliščine, v katerih deluje.

Postavimo to stvar nekoliko drugače, saj je to pojmovanje pomembno in plodno. Z rastjo znanja se je vse lažje in lažje znebiti pretekle karme. Vzroki, ki delujejo proti dovršitvi, prihajajo v zorni kot duše, ki se približuje svoji

osvoboditvi. Ko gleda nazaj, preko preteklih življenj, ko na hitro pregleda stoletja, vzdolž katerih se je počasi vzpenjala, je sposobna videti kako so nastajale vezi, vzroke, ki so sprožili gibanje; sposobna je videti, kako so bili številni vzroki obdelani in izčrpani, in kako se številni še obdelujejo. Ni sposobna le pogleda nazaj, ampak tudi naprej, in videti učinke ter vzroke, ki jih bodo proizvedli.

Ni težko razumeti, da nas poznavanje določenih zakonov usposablja za napovedovanje rezultatov in za dojetje tega, kako zakon pripelje do rezultata. Tako lahko to idejo prenesemo na višjo raven in si predstavljamo stanje razvite duše, ki je sposobna videti karmične vzroke, ki jih je zasnovala v preteklosti in tudi karmične učinke, skozi katere bo morala delovati v prihodnosti.

S tem znanjem o vzrokih in z vizijo o njihovem delovanju, je možno vpeljati sveže vzroke, ki bodo nevtralizirali učinke z uporabo zakona in s popolnim zanašanjem na njegov nespremenljiv značaj ter skrbno preračunati sile v gibanju, ki bodo v bodočnosti povzročile takšne učinke kot jih želimo. To je vprašanje preračunavanja. Zamislite si vibracije sovraštva, ki so delovale v preteklosti. S premišljenim delovanjem lahko te vibracije uničimo in se izognemo njihovem delovanju v sedanjosti in bodočnosti, če jim zoperstavimo vibracije ljubezni.

To je ravno tako kot da bi zastavili val zvoka in nato drugega, da delujeta eden za drugim na ta način, da gostejše vibracije prvega ustrezajo redkejšim drugega, s čemer dosežemo tišino. Tako lahko na višjih področjih z ljubeznijo izničimo sovražne vibracije, le če uporabimo znanje in nadzorovano voljo. Tako pripeljemo h koncu karmične vzroke in dosežemo ravnovesje, ki je druga beseda za osvoboditev. A takšno znanje je izven dosega večine ljudi.

Kar lahko naredi večina je to, da se odloči, da bo uporabila znanost duše, da bo uporabila sredstva poznavalcev tega vprašanja, moralne napotke velikih religijskih učiteljev sveta in prisluhnila tem napotkom - na katere se

sicer njihova intuicija že odziva, čeprav morda ne razumejo metode njih delovanja - in tako doseže to, kar je mogoče doseči z določnim in premišljenim znanjem. Tako s predanostjo in poslušnostjo učitelju naredimo to, kar sicer naredi znanje.

Z uporabo teh načel bo začel študent spoznavati, kako je človek prizadet brez znanja in kako veliko vlogo igra to znanje v človeški evoluciji. Ljudje drsijo, ker ne vedo. Nemočni so, ker so slepi. Človek, ki se bo odločil, da zapusti svoj tok hitreje kot večina ljudi, ki bo zapustil leno množico za sabo kot "dirkač staro kljuse", potrebuje tako modrost kot ljubezen, znanje enako kot predanost. Njemu ni potrebno počasi snemati verig, ki si jih je nadel daleč nazaj. Da bi se osvobodil, jih lahko preseče in se jih učinkovito znebi.

Prenehanje delovanja Karne

Karma nas vedno znova pripelje v ponovno rojstvo, veže na kolo rojstev in smrti. Dobra karma nas vleče nazaj enako neizprosno kot slaba. Veriga, ki jo sestavljajo naše kreposti je ravno tako trdna kot tista, ki jo spletejo naše razvade. Kako naj se potem osvobodimo verige, če moramo misliti in čutiti, dokler živimo, in če misli in čustva ustvarjajo karmo? Odgovor na to vprašanje prinaša velika lekcija v *Bhagavad Giti*, lekcija, ki je namenjena princu bojevniku. Lekcija ni bila dana puščavniku ali študentu, ampak bojevniku, ki je iskal zmago, princu, ki je bil potopljen v dolžnosti, zaradi svojega položaja.

Ne v delovanju, ampak v želji, ne v delovanju, ampak v vezanosti na njegov sad, leži vezivna sila delovanja. Delovanje se izvaja z željo po uživanju njegovega sadu. Tok se doseže z željo po njegovih rezultatih. Duša čaka in narava ji mora odgovoriti. Ona je zahtevala in narava jo mora nagraditi. Z vsakim vzrokom je povezan njegov učinek, z vsakim delovanjem njegov sad. Želja je vrv, ki ju poveže skupaj, nit, ki teče med njima. Če bo ta prerezana, bo vez nehala obstajati. Razbijejo se vse vezi srca in duša je svobodna. Karma je ne drži več. Karma je ne veže več. Kolo vzroka in učinka se lahko vrti naprej, vendar pa je duša postala *osvobojeno življenje*.

Na delo ne naveži se,
a stori, kar potrebno je.
Najvišje bo dosegel ta,
kdor nenavezan dela vse.

(*Bhagavad Gita*, slov.izd. str. 26.)

Za izvajanje te *karma joge* - *joge delovanja* - kot jo imenujemo, mora človek izvajati vsako delovanje kot čisto dolžnost. Vse mora biti v harmoniji z zakonom. Iskati mora prilagoditev zakonu na vsaki ravni bivanja, na kateri deluje. Težiti mora, da bi postal sila, ki deluje z *božansko voljo* za evolucijo, ki prinaša popolno poslušnost vsaki fazi njegovega delovanja. Tako postanejo vsa njegova dejanja po naravi žrtvovanje in so ponujena za pogon kolesa zakona in ne za katerikoli sad, ki bi ga lahko prinesle. Delovanje se izvaja kot dolžnost, sad je z veseljem žrtvovan za pomoč ljudem. On nima več opravka z njim, on pripada zakonu in zakonu ga prepušča v razdelitev. Tako beremo:

Moder je, modri pravijo,
ta, čigar dela prosta so
vseh vplivov raznih poželenj
in ogenj znanja jih sežge.

Kot da ne dela, dela ta,
ki ni mu več za dela sad,
in čisto neodvisen je
in zadovoljen venomer.

V oblasti ima zavest, duha.
Imetja nima ne želja.
Z delom telo vzdržuje si,
ne dela s tem nič slabega.

Delo ne veže ga, ker je
z vsem zadovoljen, kar dobi,

onstran dvojic nasprotij je,
mu isto je za uspeh, poraz
in sploh zavisti ne pozna.

Človek ne veže z delom se,
če ni navezan, ampak prost,
spoznanje polni mu zavest,
če delo mu daritev je.

(*Bhagavad Gita*, slov. izd., str. 33, 34.)

Telo in um obdelata svoja delovanja. S telesom so izvedena vsa telesna delovanja, z umom vsa mentalna. Jaz pa ostane miren, spokojen, s svojo večno senco ne krepi več verig časa. Pravilno delovanje ni nikoli pozabljeno, ampak je verno izvedeno do mere dostopne moči. Odpovedi vezanosti na sad ne prinese nikakršna lenoba ali neskrbnost v delovanju:

Nevedneži delujejo,
ker so na delo vezani.

A nenavezan moder mož
naj dela za obstoj sveta.

Ne bega naj nevednežev,
ki vdani so dejavnosti.

Podpira naj pri delu jih,
sam pa naj dela v zbranosti.

(*Bhagavad Gita*, slov. izd., str. 27.)

Človek, ki doseže to stanje “nedelovanja v delovanju”, se je naučil skrivnosti prenehanja delovanja karme. Z znanjem je uničil delovanje, ki ga je ustvaril v preteklosti, s predanostjo zažge delovanje v sedanjosti. Potem doseže stanje, o katerem je govoril “sveti Janez” v *Razodetju*, stanje, ko človek ne zapusti več *templja*. Duša gre iz templja še mnogokrat v planjave življenja, vendar pa pride čas, ko postane steber, steber v templju svojega Boga. Ta tempelj je univerzum osvobojenih duš. Le tiste, ki niso vezane na nič, so lahko vezane na vsakega, v imenu enega Življenja.

Te vezi želja, osebnostnih, ne individualnih, morajo biti razbite. Ogleđamo si lahko, kako se to razbijanje začne; pri tem pa lahko naredimo napako, katero radi naredijo mnogi mladi študentje, napako, ki je tako naravna, da se nenehno dogaja. Mi ne razbijemo “vezi srca” s tem, da poskušamo zatreti srce. Ne razbijemo jih s poskusom, da se spremenimo v kamne ali koščke kovine, ki ni sposobna čutiti.

Učenec postane bolj, ne pa manj občutljiv. Ko se približa svoji osvoboditvi, postane bolj nežen in manj trd. Popolni “učenec, ki je kot Mojster” je nekdo, ki odgovori na vsak drget v zunanjem vesolju, ki se ga dotakne. Odzove se na vse, kar čuti; in zato, ker si nič ne želi za sebe, je sposoben dati vse vsem. Takšnega karma ne objema, on ne kuje vezi, ki bi vezale dušo. Bolj in bolj, ko postaja učenec kanal za božansko življenje, ne prosi za nič drugega kot le za to, da bi bila njegova struga, po kateri lahko teče veliko Življenje, vedno širša in širša. Njegova edina želja je, da bi postal večja posoda za izliv Življenja. Delovanje, ki ni nič drugega kot le služenje. To je življenje učenca, v katerem se razbijejo vse vezi.

Obstaja pa vez, ki se nikoli ne razbije. Vez resnične enotnosti, ki pa ni vez, kajti ni moč razumeti kot ločeno nekaj, kar povezuje Eno z Vsem, učenca z Mojstrom, Mojstra z Njegovim učencem; Božansko Življenje, ki nas stalno potiska onstran in navzgor in nas ne veže na kolo rojstva in smrti. Potopljeni smo nazaj na zemljo - najprej z željo po tem, kar tu uživamo, nato z vedno višjimi in višjimi željami, ki še vedno najdejo svojo izpolnitev na zemlji - zaradi zbiranja duhovnega znanja, rasti in predanosti.

Kaj je to, kar Mojstre, ko je vse dovršeno, še vedno veže na svet ljudi? Nič od tega, kar jim lahko ponudi svet. Na svetu ne obstaja več nobeno znanje, ki ga oni ne bi imeli. Na svetu ni moči, ki je oni ne bi uporabljali. Ne obstaja nikakršna nadaljnja izkušnja, ki bi lahko obogatila njihova življenja. Ni ničesar, kar bi jih potegnilo nazaj v rojstvo. Pa vseeno pridejo, ker jih na svet pošlje božanska sila, ki je od znotraj in ne od zunaj. Na svet pridejo, da pomagajo svojim bratom, da stoletje za stoletjem, tisočletje za tisočletjem delajo zaradi veselja in služenja, ki prinašata njihovo neizrekljivo ljubezen

in mir. Svet jim lahko ponudi le veselje ob rasti drugih duš, s katerimi začenjajo deliti zavestno življenje Boga.

Kolektivna Karma

Zbiranje duš v skupine, oblikovanje družin, kast, narodov, ras, vpeljuje novo prvino zapletenosti v karmične rezultate, in v okviru teh dobimo prositor za dogodke, ki jim pravimo “nesreče”, za uravnavanja, ki jih ustvarjajo Gospodje karme. Medtem ko se zdi, da ne more človeka kot posameznika doleteti nič, kar ne bi bilo “v njegovi karmi”, pa naredimo korak naprej, če rečemo, da ga nacionalna ali seizmična katastrofa usposablja za to, da obdela del slabe karme, ki sicer ne bi padla v življenjsko obdobje, skozi katerega prehaja.

Videti je - govorim lahko le špekulativno, ker nimam o tem določnega znanja - da nenadna smrt ne more nastopiti, če to ni po zakonu, ne glede na to, v kakšnem vrtincu katastrofičnega uničenja se človek lahko znajde. Od tu “čudežne ohranitve”, ko smrt in uničenje, ki sta odnesla njegove sosede, prizaneseta človeku, tako da se nepoškodovan vrne iz viharja ali gorečega izbruha. Če ga je nacionalna ali družinska karma, potopila v področje takšne nesreče, potem se ne more, četudi takšna nenadna smrt ni bila vtisnjena v njegov eterični dvojnik za to življenje, izvršiti nikakršno dejavno vmešavanje za njegovo ohranitev. Za njega bo posebej poskrbljeno, da ne bo trpel

ob takšni odstranitvi iz zemeljskega življenja. Vendar bo moral poravnati svoj dolg, ki mu ga v njegov doseg pripelje zakon preko kolektivne karme.

Na človekovo rojstvo v določeni naciji vplivajo določena splošna načela evolucije, pa tudi posameznikove trenutne značilnosti. Duša bo morala v svojem počasnem razvoju preiti skozi sedem *korenskih ras* sveta (obravnavam normalno evolucijo človeštva) in tudi skozi *vse pod-rase*. Nujnost določa nekatere pogoje, katerim se mora prilagoditi individualna karma. Tako bo duša v narodu, ki mu pripada, in v pod-rasi, skozi katero mora preiti, našla področje, znotraj katerega mora obdelati nekatere posebne pogoje.

Ko smo sledili nekaterim dolgim vrstam inkarnacij, smo ugotovili, da nekateri posamezniki napredujejo iz pod-rase v pod-raso zelo redno, medtem ko drugi ne, tako da se večkrat pojavijo v eni in isti pod-rasi. V neki pod-rasi človeka njegove individualne značilnosti potisnejo proti nekemu narodu, pri čemer ni moč odkriti neko prevladujočo značilnost, ki nastane po normalnem intervalu 1500-tih let. Tako se množice Rimljanov inkarnirajo kot Angleži, s čemer se podjetni, kolonizacijski, osvajalski, imperialni instinkti znova pojavijo kot nacionalna svojstva.

Človek, pri katerem so takšne nacionalne značilnosti močno zaznamovane in za katerega je prišel čas ponovnega rojstva, bo potisnila v angleški narod njegova karma. Nato bo delil nacionalno usodo, v dobrem in slabem, do tiste mere do katere vpliva ta usoda naroda na usodo posameznika.

Nek družinski vozle je bolj osebne značaja kot nacionalni in tisti, ki so ljubeče povezani v enem življenju, težijo po ponovnem druženju v krogu iste družine. Včasih se ti vozli vztrajno odvijajo življenje za življenjem, tako da se usodi dveh posameznikov zelo intimno prepletata v zaporednih inkarnacijah. Včasih pa, zaradi različno dolgih obdobjev v devachanu, razlik v intelektualni in duhovni dejavnosti med skupaj preživetim zemeljskim življenjem - se člani družine razpršijo in se ponovno srečajo šele po številnih inkarnacijah.

Na splošno velja, da tesen voz in v višjih področjih življenja pogojuje tudi fizično druženje v isti družini. Tudi tu na posameznikovo karmo vplivajo medsebojno povezane karme njegove družine, tako da lahko uživa ali trpi na način, ki ne pripada njegovi lastni življenjski karmi in tako poravnava ali poplača neke karmične, recimo zastarele dolgove. V zvezi z osebnostjo je povezano določeno uravnovešanje ali oddolžitve v kama-loki in devachanu, z namenom, da bi se izpolnila popolna pravičnost.

Delovanje podrobnosti v kolektivni karmi bi nas poneslo daleč preko meja tega osnovnega dela in znanja pisca, tako da lahko študentu ponudim le drobne namige. Za natančno razumevanje je potreben dolgočasen študij individualnih primerov, ki jim sledimo skozi tisoče let. Špekulacija je pri teh vprašanih jalova, potrebno je potrpežljivo opazovanje.

Obstaja pa nek drug vidik kolektivne karme, o katerem lahko povemo nekaj besed. To je odnos med človekovimi mislimi in dejanji ter aspekti zunanje narave. O tem obskurnem vprašanju je Madam Blavatsky povedala naslednje:

“Ko je sledil Platonu, je Aristotel razložil, da se izraz *stoicheia* (prvine) nanaša le na telesne principe, umeščene v vsakega od štirih velikih oddelkov kozmičnega sveta, zato da bi jih nadzorovali. Tako pogani, nič bolj kot kristjani, obožujejo in častijo Elemente in (imaginarne) kardinalne točke ter “Bogove”, ki jim vladajo. Za Cerkev obstajajo dve vrsti Zvezdnih Bitij, Angeli in Hudiči. Za Kabaliste in Okultiste pa obstaja le en razred. Okultisti in Kabalisti ne delajo nobene razlike med “Rektorji Luči” in “Rectores Te-nebrarum” ali Cosmocreators, ki jih Rimska Cerkev predstavlja in razkriva kot “Rektorje Luči”, takoj ko katerikoli od njih dobi drug naziv od tistega, ki jim ga je nadela sama. Ni Rektor ali Maharajah tisti, ki kaznuje ali nagrajuje, z ali brez “božjega” dovoljenja ali namena, ampak človek sam - njegova dela ali Karma pritegnejo individualno ali kolektivno (včasih v primeru celih narodov) vse vrste zla ali katastrof. Mi proizvajamo Vzroke, ki prebudijo ustrezne moči v Zvezdnem Svetu, ki se magnetno in nezaustavljivo odzovejo - in reagirajo - na tiste, ki proizvedejo te Vzroke, najsi so

te osebe dejanski storilci zla ali preprosto "misleci", ki snujejo hudobijo. Sodobna Znanost pravi, da je misel materija, in da je "vsak delec materije v registru vsega tistega, kar se je dogodilo", pravita v svojih *Principles of Science* Jevone in Babbage. Sodobna Znanost se z vsakim dnem bolj pogloblja v vrtnec Okultizma: nezavedno, brez dvoma, in zelo senzibilno. "Misel je materija", ne v pomenu nemškega materialista Moleschotta, ki pravi, da je "misel gibanje materije" - ugotovitev najbolj neprimerljive absurdnosti. Mentalna in telesna stanja so si kot taka v popolnem nasprotju. Toda to ne vpliva na dejstvo, da odraža vsaka misel, v spremstvu svojega fizičnega spremljevalca (možganske spremembe) nek objektivni - čeprav za nas nadčutno objektivni - aspekt na astralni ravni" (*Tajni Nauk*, Vol I., str. 148, 149.).

Zdi se kot da človek ustvarja veliko število zlohotnih miselnih-oblik uničevalskega značaja, ki se zbirajo v ogromne mase na astralni ravni. Njihova energija se lahko spusti na fizično raven in zadane njihove ustvarjalce kot kolektivna karma ter povzroči veliko uničenje. Tako je tudi kolektivno človek gospodar svoje usode in oblikuje svet s svojim ustvarjalnim delovanjem.

Epidemije kriminala in bolezni, cikli nesreč, imajo podobno razlago. Cilj miselnih-oblik jeze je umor. Ti elementi se hranijo s kriminalom in posledicami kriminala - s sovražnimi mislimi in nato z maščevalnimi mislimi tistih, ki so žrtev ljubili, z gorečo zamero kriminalcu, z zbeganim besom, ko je nasilno poslan v svet - ki krepijo te množice z novimi sovražnimi oblikami. Te z astralne ravni ženejo zle ljudi v nove zločine, s čemer nastopi nov krog spodbud in cikl epidemičnih in nasilnih dejanj.

Bolezni se širijo in misli strahu, ki spremljajo njih napredovanje, neposredno krepijo moči bolezni. Magnetne motnje delujejo na magnetna področja ljudi znotraj okuženega področja. Človekove misli povzročajo opustošenje v vseh mogočih smereh in na vse mogoče načine. Namesto, da bi bil božanski graditelj vesolja, uporablja človek svojo ustvarjalno moč za uničevanje.

Zaključek

Takšen je obris velikega zakona karme in njegovega delovanja. Z njegovo uporabo človek lahko pospeši svojo evolucijo, se osvobodi vezi in postane, še preden je njegova rasa prehodila svojo pot, eden od pomočnikov in rešiteljev sveta. Globoko in trdno prepričanje o resničnosti tega zakona daje življenju nepremakljivo mirnost in popolno neustrašnost: nič se nas ne more dotakniti, kar nismo povzročili sami, in nič nas ne more raniti, kar si nismo sami zaslužili.

In ker mora vsaka stvar, ki smo jo posejali, dozoreti v žetev, je jalovo, če se pritožujemo, da je žetev boleča. Ko je enkrat obdelana, nas ne bo doletela več. Bolečo karmo zato lahko sprejmemo z veselim srcem, kot stvar, ki jo je potrebno obdelati in opraviti. Bolje je, če je za nami kot pred nami. Z vsakim plačanim dolgom je upnikov manj. Ali bo svet znal in lahko čutil moč, ki prihaja od te opore v zakonu?

Na žalost se večina zahodnjakov obnaša kot himera in celo med teozofi je verovanje v karmo bolj intelektualno kot pa živo in plodno prepričanje v svetlobo, iz katere živimo življenje. Moč verovanja, pravi profesor Bain, se meri z njenim vplivom na ravnanje. Zato mora verovanje v karmo narediti življenje čisto, močno, mirno in prijetno. Ovirajo nas lahko le naša lastna

dejanja. Okuje nas lahko le naša lastna volja. Človek mora že enkrat spoznati to resnico, in takrat bo odbila ura njegove osvoboditve. Narava ne more zaslužniti duše, ki je dosegla moč z modrostjo in ki obe uporablja z ljubeznijo.

Annie Besant Wood je bila dolgoletna predsednica Teozofskega društva (1907–1933), ki se je rodila 1. oktobra leta 1847 v bližini Londona v družini irskega porekla. S pomočjo materine prijateljice Ellen Marryat je pridobila dobro izobrazbo ter razvila močan čut odgovornosti do družbe.

Leta 1874 se je pridružila Secular Society ter v njem

tesno sodelovala s Charlesom Bradlaughom, urednikom revije *National Reformer*, za katero napisala številne članke o zakonu in pravicah žensk. Leta 1877 je izdala knjigo *The Laws of Population*, ki je govorila o nadzorovanju rojstev in bila zaradi tega deležna velikega odmeva v javnosti. To delovanje jo je povežalo s socialisti in Georgem Bernardom Shawom. Pridružila se je Social Democratic Federation in zasnovala lasten časopis *The Link*. Med drugimi je v njem leta 1888 objavila članek "White Slavery", v katerem je opozorila na nečloveške razmere in nizke plače žensk v eni izmed londonskih tovarn. Naslednjega leta pa je sodelovala pri izdaji vplivne knjige *Fabian Essays*.

Istega leta, 1889, je Annie Besant dobila v roke knjigo *The Secret Doctrine* Helene Petrovne Blavatsky in se navdušila za teozofijo in postala članica Teozofskega društva, kateremu je nato posvetila svoje nadaljnje življenje. Leta 1893 je odpotovala v Indijo na sedež društva in ga istega leta v Chicagu zastopala na World Parliament of Religions. Teozofijo in hindujsko filozofijo je predstavila tako bleščeče, da si je takoj pridobila naklonjenost hindujske javnosti, ki jo je nato podprla v njenih reformnih prizadevanjih za družbeno, vzgojno in politično prenovu Indije, ki jo je začela leta 1898 z ustanovitvijo Central Hindu College v Benaresu. Mahatma Gandhi je dejal, da je Annie Besant prebudila Indijo iz spanja, še posebej, ko je leta 1916 ustanovila Home Rule League in bila nato leta 1917 izvoljena za predsednico Indian National Congress. Annie Besant se je še nadalje vključevala v boj za pravice žensk in se posvečala pisanju teozofskih vsebin, saj je napisala številne članke in knjige, ki sedaj spadajo med klasična teozofska dela. Umrla je 20. septembra 1933 v Adyarju.